СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CVIII П'ЯТНИЦЯ, 12 ЛИПНЯ 2002 РОКУ ЧИСЛО No. 28 VOL. CIX FRIDAY, JULY 12, 2002 No. 28

У стосунках між Україною і НАТО почалася „динамічна фаза"

На засіданні комісії Україна – НАТО в Міністерстві закордонних справ, в Києві.

КИЇВ. – 9 липня у столиці України відбулося засідання комісії Україна-НАТО, головним питанням якого було обговорення нової стратегії України щодо Північно-Атлантичного оборонного союзу. У своєму виступі Генеральний секретар НАТО Джордж Робертсон підкреслив, що взаємини між НАТО і Україною вступають „у нову, динамічну фазу" – про це виразно говорить офіційно проголошений Києвом стратегічний курс на інтеґрацію в евроатлантійські структури.

Високо оцінюючи цей курс як такий, що веде до поліпшення европейської і світової системи безпеки, Дж. Робертсон водночас зауважив: „Ми повинні усвідомлювати, що мова йде про тривалий процес", маючи при цьому на увазі, що Україна повинна швидше й ефективніше проводити економічні реформи, твердіше захищати права людини і свободу преси. Керівник НАТО запевнив, що Україна одержить активну допомогу у реформуванні її оборонної сфери, однак поки що цю допомогу стримує відсутність двостороннього документу. Тут ішлося про те, щоб Верховна Рада найшвидше ратифікувала угоду про безпеку між Урядом України і НАТО від 13 березня 1995 року. Її тільки тепер, минулого тижня, Кабінет міністрів України надіслав до парляменту.

Про серйозність уваги НАТО до України свідчать і ці слова Дж. Робертсона: „У НАТО і України є багато чого, що вони можуть запропонувати один одному", зокрема НАТО високо цінить участь України у міжнародних миротворчих операціях, у спільних військових навчаннях. Зі свого боку, міністер закородонних справ України Анатолій Зленко підтвердив погляд керівника НАТО щодо того, що Україна і НАТО розпочинають „новий формат стосунків", але також визнав, що йдеться про тривалий процес, оскільки „кожна країна повинна пройти свій шлях".

(Закінчення на стор. 4)

Новий Генпрокурор України - С. Піскун

КИЇВ. – 4 липня Верховна Рада України підтримала кандидатуру Святослава Піскуна на посаду нового Генерального прокурора країни. За призначення кандидатури С. Піскуна проголосувало 347 депутатів із 422 зареєстрованих у залі. Не голосували члени фракцій бльоку Юлії Тимошенко і Соціялістичної партії України та значна частина Українського Народного Руху (Ю. Костенка).

Святослав Піскун пообіцяв, що до кінця року будуть завершені розслідування з таких гучних справ, як убивство журналістів Георгія Ґонґадзе та Ігоря Александрова. Новий Генеральний прокурор оголосив також про наміри боротися з корупцією.

Колишній Генеральний прокурор Михайло Потебенько назвав С. Піскуна „молодим, енерґійним, фаховим юристом". Провідник „Нашої України" Віктор Ющенко заявив, що „зараз незалежність судів і прокуратури залишається незадовільною, однак Генпрокурор має можливість це змінити".

Провідник фракції БЮТ Юлія Тимошенко вважає, що голосування за С.Піскуна показало, хто у Верховній Раді є людьми Президента. „Весь політикум давно знає, що С.Піскун працює на замовлення і завжди виконує те, чого хоче Президент", – зазначила вона.

Ю. Костенко, голова УНР, вважає це голосування за С. Піскуна дає підстави припустити, що присутність великої кількости підприємців у Верховній Раді впливатиме на прийняття законів, які реґлюватимуть економічні взаємини в країні. Він вважає, що це перше „сиґнальне" голосування показує, до чого може доголосуватися нинішній склад парляменту, якщо депутати забудуть про ідеологію, про виборчі програми, про те, що всі клялися працювати на український народ, а не на свої власні кишені.

УНІАН

Святослав Піскун

Намагання повернути віру в „корпоративну Америку"

НЬЮ-ЙОРК. – Виступаючи у фінансовому серці Америки – на Вол-Стріті – Президент Джордж Буш у вівторок, 9 липня, свою промову спрямував на боротьбу зі шахрайством у великих корпораціях. Метою цієї моєї промови, пояснив Дж. Буш, є бажання відновити віру в „корпоративну Америку", бо похитнулася впевненість інвесторів, коли скандали з компаніями „Енрон", „Мерк", „Ворлдком" і іншими подібними фірмами виявили фінансові приписки. Він підкреслив, що зловживання певної частини американських корпорацій поставили під загрозу добробут працівників та інвесторів.

Найперше Президент запропонував створити окрему корпоративну комісію для допомоги у розслідуванні та порушенні судових справ проти шахраїв і інших причетних до злочинів і забезпечити Комісію цінних паперів і виміни додатковими 20 млн. дол. цього року та 100 млн. дол. у наступному році, для їхньої праці нагляду. Він пропонує запровадити жорсткіші кари для корпорацій і вдвічі збільшити максимальний термін ув'язнення за корпоративні порушення до 10 років.

Головні директори корпорацій повинні щорічно звітувати про їхні окремі винагороди, сказав Д. Буш, і дати згаданій комісії владу заморожувати платності керівникам компаній, котрі є під слідством. Також треба зупинити керівників компаній і інших головних працівників збагачуватися внаслідок перекручування фінансових звітів і заборонити позички компаній їхнім керівникам.

Дж. Буш порекомендував створити незалежну раду реґулювання для нагляду бухгальтерської індустрії. Він сказав, що великі прибутки корпорацій у 90-их роках спричинилися до послаблення дисципліни та відповідальности, і закликав до вищих етичних стандартів для американських корпорацій. Тим часом пропозиції Президента скритикували представники опозиційної Демократичної партії, назвавши їх недостатньо радикальними.

Х. В-Ф.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Депутати вимагають визнання Української Повстанської Армії

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. – Депутати Івано-Франківської обласної ради 9 липня одностайно ухвалили звернення до Президента, уряду та Верховної Ради України, в якому вимагають прийняття рішень про визнання та соціяльний захист ветеранів УПА. У зверненні депутати наголошують, що на сьогоднішній день ветерани УПА – армії, яка в роки Другої світової війни захищала рідну землю і відстоювала її незалежність, опинилися поза межами дії законодавства про соціяльний захист ветеранів війни. Позитивне вирішення цього питання стане визначною подією для ветеранів УПА напередодні святкування 60-ліття з часу її створення.

Росії не до вподоби фільм про гетьмана Мазепу

МОСКВА. – Міністерство культури Росії має намір рекомендувати російським кінопрокатникам не випускати на екрани Росії фільм українського режисера Юрія Ільєнка „Молитва про гетьмана Мазепу". Водночас міністерство „не має повноважень" заборонити показ кінострічки в Росії, заявив міністер культури РФ Михаїл Швидкой. „Міністерство культури Росії вважає цей фільм антиросійським і якоюсь мірою таким, що спотворює історію російсько-українських взаємин, і тому рекомендуватиме провести роз'яснювальні беседи з тим, щоб не демонструвати стрічку в російському кінопрокаті", – повідомив російський міністер. Разом із тим, уважає він, фільм про гетьмана Мазепу, так само як і німецьку кінострічку „Ворог біля воріт" (із незвичним для росіян поглядом на Сталінградську битву), любителі кіно мають право дивитися.

Медично-соціяльний центр допомоги в'язням

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. – У коломийській виправній колонії посиленого режиму на Прикарпатті вперше в державі, за сприянням товариства Червоного Хреста, створено медично-соціяльний центр допомоги в'язням. Державне фінансування медичного обслуговування в колонії складає близько двох гривень на одного засудженого впродовж року. Ще три роки тому реґіональне товариство Червоного Хреста почало опікуватись в'язнями, що перебувають у виправному закладі. Такий досвід співпраці керівництва тюремної системи на Прикарпатті з Червоним Хрестом визнано позитивним на державному рівні. Упровадження подібних медично-соціяльних центрів тепер плянується і в інших виправних закладах країни.

Справедлива вимога кримських татар

СИМФЕРОПОЛЬ. – Меджліс кримськотатарського народу звернувся до уряду Криму з вимогою скасувати державний акт про виділення землі Свято-Успенському монастиреві в Бахчисараї. Про це 9 липня повідомила прес-служба Меджлісу. Меджліс наполягає на тому, що земля, передана Свято-Успенському монастиреві УПЦ Московського патріярхату, раніше належала найстаршому в Европі мусулманському навчальному закладові Зинджирли-медресе. Автори звернення пропонують відкрити на його базі Республіканський ліцей-інтернат із кримськотатарською та українською мовами навчання. Однак торік кримський уряд передав спірну ділянку землі монастиреві, що спричинило конфлікт між православною й мусульманською громадами, який переріс у зіткнення.

Проєкт постанови про імпічмент Президента не внесено до порядку денного

КИЇВ. – Народні депутати 9 липня не включили до порядку денного першої сесії Верховної Ради України четвертого скликання проєкту постанови „Про початок процедури усунення Леоніда Кучми з посту Президента України в порядку імпічменту та утворення Спеціяльної тимчасової слідчої комісії". У голосуванні взяли участь 172 народних депутати. За – 161, проти – 11, не голосували – 196.

За всі роки незалежности тепер ВР України найбільш „проевроатлантична"

КИЇВ. – „За всю історію держави на сьогодні Україна має найбільш проевроатлантичний парламент", заявив 9 липня колишній міністер закордонних справ України Борис Тарасюк на міжнародній конференції „П'ять років особливого партнерства: досягнення та перспективи". На його думку, всі проевроатлантичні ініціятиви з боку керівників держави не матимуть перешкод з боку парламенту. За словами Б.Тарасюка, котрий тепер очолює комітет Верховної Ради з питань европейської інтеґрації, більшість фракцій нині підтримують членство України у НАТО. Він також повідомив, що очолюваний ним комітет прийняв одностайне рішення про ратифікацію угоди про безпеку України й НАТО, підписаної у 1995 році. Б.Тарасюк також зауважив, що якщо НАТО повторюватиме позицію Евросоюзу, який зараз Україні не говорить ані „так", ані „ні", альянс „продемонструє відсутність стратегічного бачення".

Москва виступає проти рішення України перейти на телерадіомовлення українською мовою

МОСКВА. – Москву непокоїть рішення України перейти на ведення теле- і радіопрограм власного виробництва українською мовою. Про це заявив 9 липня офіційний представник міністерства закордонних справ Росії Олександер Яковенко. „Цей крок, – зазначив дипломат, – звужує можливість отримувати інформацію російською мовою багатомільйонному російськомовному населенню". Це рішення, на його думку суперечить не тільки духові російсько-української гуманітарної співпраці, але й іде врозріз з нормами европейського і міжнародного права, що стосуються захисту прав національних меншин. Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення прийняла рішення про те, що протягом року всі телерадіомовники повинні перейти на мовлення української мовою.

Росія не виконує своїх зобов'язань

КИЇВ. – Російська Федерація, запроваджуючи захисне мито на український оцинкований прокат, не виконує взяті на себе зобов'язання зі створення режиму вільної торгівлі, заявив прем'єр-міністер України Анатолій Кінах 6 липня на прес-конференції. Він нагадав, що угода про вільну торгівлю між країнами-членами СНД досі не ратифікована російським парляментом. Крім того відбувається „штучна затримка" підписання двосторонньої угоди між Росією та Україною про вільну торгівлю. „Нам треба вирішувати це питання, бо від таких заходів (запровадження захисного мита) втрачає економіка і України, і Росії", – підкреслив прем'єр-міністер.

Утворено делеґацію України для переговорів з Росією щодо розподілу закордонної власности колишнього СРСР

КИЇВ, – За розпорядженням Президента України Л. Кучми від 4 липня утворено делеґацію України для участи у переговорах між Україною і Російською Федерацією з питань розподілу власности колишнього СРСР за кордоном. Головою делеґації затверджено заступника державного секретаря Міністерства закордонних справ України Олександра Моцика. У складі делеґації – Посол України в Російській Федерації Микола Білоблоцький, заступник голови Фонду державного майна України Сергій Глушко, заступник державного секретаря Міністерства юстиції України Леонід Єфіменко та інші. Голові делеґації дозволено в разі потреби вносити зміни до її персонального складу. Крім того, зазначеним документом визнано таким, що втратило чинність, розпорядження Президента України „Про делеґацію України для участи у переговорах між Україною і Російською Федерацією з питань розподілу власности колишнього СРСР за кордоном" від 20 березня 2000 року.

Перенесено мощі блаженного Миколая Чарнецького

ЛЬВІВ. – 4 липня пройшла велика релігійна акція – перенесення мощів блаженного Миколая Чарнецького з Личаківського цвинтаря до Храму святого Йосафата. Мощі греко-католицького єпископа Миколая Чарнецького, якого торік Папа Римський Іван Павло II проголосив блаженним, було ексгумовано 20 червня цього року. Багатолюдний похід вірнуючих на чолі з главою Української Греко-Католицької Церкви Любомиром Гузаром і усіма єпископами пройшов з Личаківського цвинтаря центральними вулицями Львова до храму святого Йосафата на вулиці Замарстинівській. Мощі блаженного Миколая спочиватимуть у вівтарі храму святого Йосафата аж до часу спорудження храму на честь святого Миколая. 11 липня після Архієрейської Літургії, відбулося закриття саркофагу з мощами блаженного Миколая. Миколай Чарнецький – апостольський екзарх на Волині і в Підляшші був заарештований 11 квітня 1945 року (у день арешту усього єпископату Української Греко-Католицької Церкви), протягом 11 років перебував в ув'язненні, де втратив здоров'я. Повернувся до Львова в 1956 році, в останні роки життя (помер 1959 р.) таємно висвятив 10 священиків. Був похований на Личаківському цвинтарі у Львові, користується величезною пошаною серед віруючих, які вважають його чудотворцем і називають „святитель Миколай".

Бути громадянином України престижніше, аніж Росії

КИЇВ. – Кількість заяв жителів України про вихід з громадянства Росії в десятки разів перевищує кількість заяв про набуття російського громадянства. Про це 4 липня повідомив заступник генерального консула Російської федерації в Харкові, консул-радник Вячеслав Єлагін на прес-конференції у Дніпропетровську з приводу вступу в дію нового федерального закону Російської Федерації „Про громадянство" і тимчасового припинення приймання заяв про отримання російського громадянства і виходу з нього. В. Єлагін сказав, що харківське консульство РФ отримує від жителів України 30-40 заяв у місяць про набуття російського громадянства. Заяв же про вихід з громадянства Росії в десятки разів більше, їхня кількість іноді становить 2 тис. на місяць. (Генеральне консульство РФ у Харкові обслуговує шість областей України -Харківську, Сумську, Дніпропетровську, Донецьку, Луганську і Запорізьку).

Члени „Самостійної України" визнані винними

КИЇВ. – Шестеро підсудних членів гурту „Самостійна Україна" визнані 5 липня Оболонським місцевим судом Києва винними в захопленні 9 березня 2000 року приміщення ЦК Комуністичної партії України. Суд під головуванням Олександра Гриненка визнав Сергія Неділька, Наталію Нємчинову, Дмитра Красника, Володимира Москальця, Артема та Юрія Дідовців винними у скоєнні злочинів і призначив їм покарання у вигляді 2.5 років позбавлення волі. Суд звільнив С.Неділька, Н.Нємчинову, Д.Красника, В.Москальця і Ю.Дідовця від відбування покарання. Що ж до А. Дідовця, то відбування покарання йому призначено з відсуненням на іспитовий термін в 1 рік. Суд зобов'язав виплатити 18 тис. 764 грн., в які оцінив збитки від пошкодження меблів і приміщень ЦК КПУ. Підсудні також мають сплатити по 1.5 тис. грн. двом працівникам апарату КПУ за завдану їм моральну шкоду. Проте суд відмовив провідникові комуністів Петрові Симоненку та його заступникові Адамові Мартинюку у відшкодуванні нібито завданої їм шкоди підсудними. Члени „Самостійної України", які брали участь у бльокуванні ЦК КПУ, переконані, що діяли в стані крайньої необхідности, і винними себе не визнають. Вони трактують свої дії як вчинені у відповідності зі ст. 65 Конституції України, враховуючи загрозу, що її несе для української держави Комуністична партія.

За повідомленнями інформаційних аґентств

Трагедія на шахті „Україна“

ДОНЕЦЬК. – Вночі з суботи, 6 липня, на неділю, 7 липня, в місті Українську Красноармійського району Донецької области на шахті „Україна“ державного комбінату „Селідоввугілля“ на горизонті 570 м. внаслідок займання конвейєрної стрічки виникла пожежа. На час пожежі у шахті перебувало 114 гірників. На поверхню виведено 79 гірників, з яких 9 доставлено в лікарню. Знайдено та піднято на поверхню тіла 35 загиблих, з яких чотирьох не ідентифіковано.

Негайно до Донецької области виїхала спеціяльно створена урядова комісія на чолі з прем'єр-міністром України Анатолієм Кінахом для з'ясування обставин загибелі гірників шахти „Україна“.

Припущення про причини трагедії на шахті „Україна“ могло стати загоряння стрічки конвейєра. Такі припущення висловили члени експертної комісії, яка розслідує обставини трагедії. У порівнянні з іншими копальнями Донбасу шахта „Україна“ має доволі безпечні геологічні умови – вугілля тут видобувають на невеликій глибині, а пласти не містять метану. Тому, на думку фахівців, списувати аварію лише на стихію було б неправомірно.

В політичних колах України лунають заклики до відставки міністра палива та енергетики України Віталія Гайдука у зв'язку із трагедією на шахті "Україна". Президент Центру політичних та екномічних досліджень імені Разумкова Анатолій Гриценко сказав, що після таких аварій відставка міністра мала б бути автоматичною. Депутат парляменту, директор Інституту політики Микола Томенко припустив, що усунення В. Гайдука можливе ще й з огляду на те, що протягом останніх тижнів тривають дискусії стосовно відставки усього уряду.

Лише протягом цього року внаслідок аварій на українських шахтах загинуло 200 гірників. Українські шахти – поміж найнебезпечніших у світі.

Президент України Леонід Кучма висловив співчуття сім'ям загиблих гірників донецької шахти „Україна". Глава держави також доручив урядові негайно з'ясувати причини аварії та забезпечити фінансову допомогу сім'ям загиблих гірників. Крім того, Леонід Кучма доручив Генеральному прокуророві України Святославові Піскуну виїхати в Донецьку область і особисто вивчити причини пожежі на шахті „Україна“.

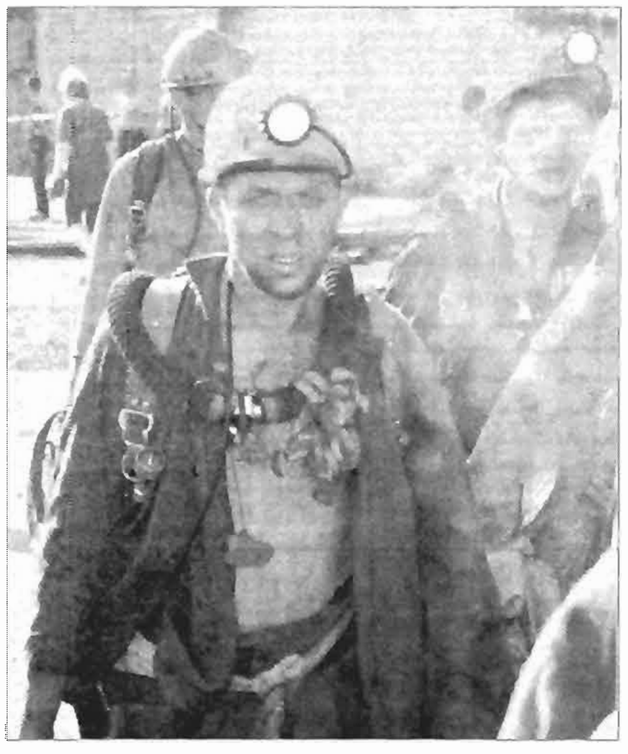
8 липня в Україні оголошено Днем скорботи у зв'язку з загибеллю гірників на шахті „Україна“.

За матеріялами ЗМІ
Фото: УНІАН

Допоможемо родинам загиблих шахтарів

Катастрофа в копальні вугілля „Україна“, що сталася 7 липня, спричинила трагічну загибель 35 вуглекопів і тяжкі поранення 70 осіб. Без своїх годувальників залишились 48 дітей, сім'ї яких востаннє дістали платню ще 30 січня ц. р. Нещасні випадки на шахтах України, на жаль, повторюються, і ЗУАДК щоразу надає допомогу потерпілим. Цього разу ми теж закликаємо українську громаду допомогти нашим братам і сестрам у їхньому нещасті. Ваші пожертви просимо висилати з позначкою „Родинам шахтарів“ на адресу: United Ukrainian American Relief Committee, 1206 Cottman Ave., Philadelphia, PA 19111. Тел. (215) 728-1630.

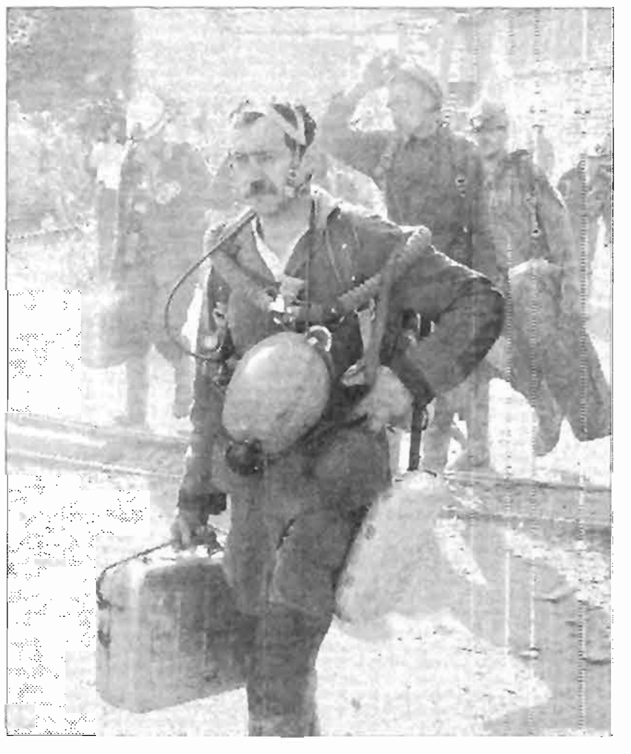
Степан Гавриш, екзекутивний директор

Рятувальники виходять з шахти „Україна“.

Сім'я шахтаря чекає на вістки зі забою.

З шахти „Україна“ було виведено 79 гірників.

125 тисяч долярів – для Українського музею

НЬЮ-ЙОРК. – Український музей одержав від адміністрації району Мангетен (місто Нью-Йорк) нагороду в сумі 125 тисяч долярів, призначену на підтримку будівництва нового музейного будинку на 6-ій вулиці Нью-Йорку. Будівництво триповерхового будинку вже почалося. Він стане місцем зберігання колекцій, показу виставок, проведення освітніх програм і громадських імпрез. Закінчення будівництва передбачається влітку 2003 року. Повідомляючи про нагороду, президент району Мангетен К. Вірджінія Філдс у своєму листі відзначила важливу ролю музею в громадському житті міста і подякувала за його вклад в розвиток культури.

Голова управи Українського музею Ольга Гнатейко висловила вдячність за нагороду і пояснила, що ця нагорода не тільки стала допомогою у здійсненні будівельного проєкту, а й підтвердила прихильне ставлення провідників міста до музею і його праці. „Будуючи новий музей, – заявила Ольга Гнатейко, – ми об'єднуємось з іншими у прагненні зміцнити Нью-Йорк після терористичного нападу 11 вересня 2001 року. Новий будинок Українського музею, який підтримують приватні і публічні фонди, віддзеркалює інвестицію української громади у майбутнє міста“.

Директор Українського музею Марія Шуст пояснила, що новий будинок музею створить. потенціял, який дозволить музеєві стати активним осередком української культури, базою для українсько-американських культурних і громадських імпрез, джерелом гордости для всіх українців. Новий будинок естетично збагатить довкілля, сприятиме туризмові, принесе економічний прибуток околиці, що є осередком українського громадського життя в Нью-Йорку.

Під час відвідин президента Мангетену в її бюрі Марія Шуст передала дарунок – гуцульську писанку як символ подяки за нагороду. Президент К. Філдс прийняла подарунок з вдячністю і пообіцяла відвідати музей, щоб дослідити, як ще місто може допомогти йому.

Марта Бачинська

Під час відвідання президента району Мангатану (зліва): Марта Бачинська, К. Вірджінія Філдс, Марія Шуст.

АМЕРИКА І СВІТ

Розпочалися слухання справи „Ворлдком"

ВАШІНҐТОН. – В Конґресі розпочалися слухання у справі фірму зв'язку „Ворлдком", яку звинувачують у свідомому завищенні обсягів прибутків. Двоє з чотирьох свідків відмовилися свідчити. Члени спеціяльної комісії Конґресу висловили занепокоєння значним зростанням випадків порушень у бухгальтерській звітності та корпоративних перевірках. Колишній виконавчий директор компанії „Ворлдком" Берні Еберс відмовився давати свідчення комісії, але відкинув звинувачення у протизаконній діяльности чи спробі шахрайства.

Білорусь хоче співпрацювати з НАТО

МІНСЬК, Білорусь. – Агентство новин „Белапан" 10 липня повідомило про заяву білоруського президента Олександра Лукашенка, що Білорусь може змінити свою зовнішню політику стосовно НАТО, з огляду на поглиблення співпраці між альянсом і Росією та Україною. Президент О. Лукашенко проте уточнив, що можлива зміна стосунків з НАТО не означатиме докорінної зміни зовнішньої політики Білорусі, яка, як він сказав, дотримується багатовекторности та послідовности у своїй позиції. Від 1990-их років Білорусь та НАТО співпрацювали у низці двосторонніх проєктів.

Зустрілися ізраїльський та палестинський міністри

ЄРУСАЛИМ. – Міністер закордонних справ Ізраїлю Шимон Перез провів 9 липня переговори з новим міністром фінансів палестинської адміністрації Саламом Файядом, що стало першою офіційною зустріччю між двома сторонами за останні кілька місяців. Новий палестинський міністер фінансів був призначений на посаду Ясиром Арафатом минулого місяця в межах обіцяних реформ палестинської адміністрації. В Єрусалимі є ознаки того, що з новими міністрами, яких не вважають частиною старого естеблішменту Я. Арафата, готовий співпрацювати і прем'єр-міністер Ізраїлю Аріель Шарон.

Найдорожчі міста світу

ЛОНДОН. – Гонґ-Конґ назване цього року „найдорожчим містом у світі", на другому місці – Москва, на третьому – Токіо. Такі підрахунки вартости життя проводить щорічно міжнародна фірма „Мерсер". Із 15 „найдорожчих" міст світу 11 знаходяться в Азії. Нью-Йорк – на сьомому місці. Найдорожче місто Західньої Европи – Лондон – на десятому місці. Найкраще у світі співвідношення вартости та якости життя – у містах Австралії і Нової Зеляндії. Підрахунки компанії „Мерсер" проводяться у понад 140 містах світу на підставі 200 основних показників, які включають вартість житла, транспорту, одягу, харчування та розваг.

Встановлено особу лос-анджелеського нападника

ЛОС-АНДЖЕЛЕС – На міжнародному летовищі 4 липня біля реєстраційного віконця ізраїльської авіокомпанії „Ель-Аль" стався випадок, якого жертвами стали троє осіб. Представники Федерального бюра розслідувань вже наступного дня встановили особу чоловіка, який відкрив стрілянину на летовищі. Гешам Мухамед Гадает працював водієм лімузини, він єгиптянин за походженням і мешкав у США протягом останніх 10 років. Озброєний нападник, відкривши вогонь, застрелив двоє людей, після чого його вбили охоронці. Керівництво ФБР поспішило заявити, що стрілянина на летовищі ніяк не пов'язана з діями терористів Натомість міністер закордонних справ Ізраїлю Шимон Перез уважає, що надзвичайна пригода в Лос-Анджелесі – добре сплянований терористичний акт.

Довічне місце в сенаті – не для А. Піночета

САНТЬЯҐО, Чіле. – Колишній чилійський диктатор Августо Піночет у 4 липня відмовився від наданого йому довічного місця у сенаті країни. За три дні до цього Верховний суд Чіле вирішив припинити судовий процес над 86-річним А. Піночетом через стан його здоров'я. А. Піночета звинувачували в тому, що він покривав здійснені близько тридцяти років тому вбивства його політичних супротивників.

Свобода преси – по-московському

МОСКВА. – Місцева влада в Росії переслідує журналістів, що пропонували, на її думку, „неправильні" питання російському президентові Володимирові Путінові на недавній прес-конференції в Кремлі. Про це 5 липня повідомив перший заступник глави Міністерства друку Росії Михайло Сеславинський на нараді керівників засобів масової інформації в Москві. Уже відомо про два такі випадки. У Нар'ян-Марі звільнено головного редактора газети, чий кореспондент запитав президента про витрату бюджетних засобів. У Туві виборча комісія звернулася в прокуратуру зі скаргою на журналіста, котрий поставив питання про порушення під час місцевих виборів.

Повітроплавець Фосет успішно завершив навколосвітню подорож

СІДНЕЙ, Австралія. – Після рекордного перелету кругом Землі на повітряній кулі американський мандрівник Стів Фосет приземлився на півдні Австралії. Мільйонер зі Сполучених Штатів стартував майже два тижні тому в західній частині австралійського континенту. 2 липня він став першою людиною в світі, що успішно завершила навколосвітню подорож на повітряній кулі наодинці й без зупинок. За цей час повітроплавець подолав понад 32 тисячі кілометрів. Це була вже шоста спроба колишнього біржового маклера С. Фосета здійснити навколосвітню подорож на повітряній кулі.

Син С. Гусейна порушив візові правила у США

МАЯМІ. – Прибраний син іракського лідера Садама Гусейна буде депортований зі США до Нової Зеляндії, громадянином якої він є. Мохамед Сафі був 4 липня арештований у Маямі за порушення візових правил. Він намагався записатися в американську летунську школу, не маючи студентської візи. У Новій Зеляндії М. Сафі працює інженером у місцевій авіокомпанії, яка заявила, що не посилала його вчитися до США. Мати М. Сафі вийшла заміж за Садама Гусейна після смерти першого чоловіка – одного з керівників іракської авіокомпанії.

Створено міжнародний карний суд

ВАШІНҐТОН. – Президент США Джордж Буш з початком тижня заявив, що він робить усе для розв'язання конфліктної ситуації, що виникла у зв'язку із заснуванням Міжнародного карного суду. Уряд Джорджа Буша не погоджується на створення цього міжнародного органу. Президент наголосив, що він домагається резолюції Ради Безпеки ООН, яка передбачала б імунітет від карного переслідування американців, задіяних у миротворчих акціях за кордоном. Створення 1 липня Міжнародного карного суду ставить під сумнів подальшу участь американських миротворців у Боснії. Американське керівництво побоюється, що Міжнародний карний суд може притягати до відповідальности громадян США з політичних міркувань.

За матеріялами ЗМІ

Розширення Европейського союзу – нові можливості для співробітництва

КОПЕНГАҐЕН, Данія. – Шоста зустріч „Україна - ЕС" відкрилася 4 липня в столиці Данії. Делегацію України очолював Президент Леонід Кучма; на чолі делегації ЕС – президент Езрокомісії Романо Проді та прем'єр-міністер Данії, яка в цьому півріччі головує в ЕС.

Зустріч є першими офіційними переговорами Л. Кучми у західньоевропейській столиці за понад рік. Напередодні зустрічі український парламент закликав ЕС підтримати прагнення України стати членом Евросоюзу. Однією з ознак такої підтримки українські парламентарі називають надання Україні статусу країни з ринковою економікою.

Учасники зустрічі обговорили ряд питань, серед них – европейська спільна політика безпеки та оборони, розширення ЕС, подальший розвиток взаємин між Україною та ЕС, співробітництво у врегулюванні кризових ситуацій, в економіці, в галузі юстиції та внутрішніх справ.

Коментуючи бажання Києва дістати від ЕС чіткий сигнал про можливість членства України в ЕС, данський експерт зі східньоевропейських справ Йоганес Андерсон сказав в інтерв'ю Бі-Бі-Сі: „Я бачу розбіжність між виконанням домовленостей із ЕС та заявами Президента Л. Кучми про те, що „ми вже майже-майже вступаємо до Евросоюзу". Це нагадує ідею побудови комунізму. Замість заяв та очікувань на чіткі сигнали, як це називають в Україні, українська влада мала б перейти до виконання домовленостей та дій у проголошеному напрямку".

Андерс Фог Расмуссен, прем'єр-міністер головуючої в Европейському Союзі Данії, привітав заяву Президента України Леоніда Кучми на зустрічі „Україна-ЕС" про те, що розслідування справи Георгія Ґонгадзе буде завершено. (Повернувшись 6 липня до Києва, Л. Кучма дав розпорядження новому Генеральному прокуророві С. Піскунові завершити справи вбивства журналістів Г. Ґонгадзе та І. Александрова).

Процес розширення Европейського Союзу відкриває нові можливості та містить нові виклики у різних сферах співробітництва України з ЕС, йдеться у підписаній 5 липня спільній заяві Андерсена Расмунсена, Генерального секретаря Ради ЕС Гав'єра Солани, Романо Проді та Леоніда Кучми.

У заяві підтверджується, що найкращим шляхом використання можливостей розширення ЕС для України є прискорена адаптація її законодавства, норм і стандартів до існуючих у Европейському Союзі. ЕС підтвердив свою готовність продовжувати співробітництво і підтримати Україну в наближенні її законодавства до европейського, що є одним з ключових елементів інтенсифікованого співробітництва між Україною та ЕС. Евросоюз привітав прагнення уряду України розробити графік пріоритетних сфер наближення законодавства.

УНІАН

У стосунках...

(Закінчення зі стор. 1)

Нові кроки у бік Заходу негайно стали предметом аналізи світової преси. Німецька газета „Вельт" пише, що процесові просування України в західньому напрямі сприяють тільки дві країни – Америка і Польща. Щодо Росії, то вона, на думку цієї газети, „намагається перетягнути Україну на інший бік. За Бориса Єльцина це робилося грубо, тепер, за часів Путіна, – витончено і прагматично... Але братання між Путіним та Кучмою має свою ціну: російські концерни впроваджуються в ключові сектори української економіки, а російські політики безцеремонно втручаються в українську політику". Газета гостро критикує вичікувальну позицію ЕС і зокрема Німеччини щодо України – „лише через сім років після здобуття Україною незалежности її відвідав федеральний президент Німеччини. І не дивно, що політична еліта в Києві відчуває себе покинутою".

На думку кореспондента „Ґазети Виборчої" у Брюселі Яцека Павліцького, окрім США і Польщі, курс України на інтеґрацію зі Заходом підтримує також Туреччина і „з меншим ентузіязмом – Німеччина, Чехія та Угорщина". Решта членів НАТО, вважає Я. Павліцький, „налаштовані скептично щодо перспектив приєднання України до НАТО".

П.Ч.

Фото УНІАН

Героїчний син України

До 95-річчя народження Романа Шухевича – Тараса Чупринки

На цей рік припадає 95-та річниця народження Головного командира Української Повстанської Армії, голови Проводу ОУН на українських землях і голови Генерального секретаріяту Української Головної Визвольної Ради Романа Шухевича – Тараса Чупринки.

Народився Роман Шухевич 17 липня 1907 року в містечку Краківець Яворівського повіту на Львівщині. Походив він із старовинного й заслуженого українського роду. Прадід Романа, Осип Шухевич – письменник і перекладач, український греко-католицький священик, який під час навчання у Львівській духовній семінарії належав до кола „Руської Трійці".

Дід Володимир Шухевич – визначний громадський діяч, етнограф, педагог і публіцист, дійсний член НТШ, автор унікальної 5-томної праці „Гуцульщина". Бабуся Герміна Шухевич – видатна громадська діячка, послідовниця активістки емансипаційного руху Н. Кобринської, співзасновниця перших українських жіночих товариств в Галичині. Батько Осип – суддя, мати Євгенія походила зі старого священичого роду. Дядьками Романа були: Тарас – піяніст, учитель Романа гри на фортепіяно; Володимир - архітектор, січовий стрілець.

Отже, Роман Шухевич формувався на найкращих духовних, інтелектуальних, звичаєвих засадах і традиціях українського народу. Самостійна Україна була метою його життя. До боротьби за неї він готувався з юних літ. Він змолоду опанував грецьку, латинську, польську, а згодом добре оволодів німецькою та англійською мовами. Прилучився до надбань української світової культури, добре грав на фортепіяні і скрипці. Грунтовно вивчав військову справу вдома і за кордоном. Набув фаху інженера.

Із Краківця переїжджають Шухевичі до Кам'янки Струмілової. Роман навчається в Українській академічній гімназії у Львові і вже у юні роки бере активну участь у спортових товариствах, Пласті. В середині 20-их років батько Романа переїжджає на працю в Радехів. В Оглядові, в домі отця Березинського Роман знайомиться зі своєю майбутньою дружиною Наталкою та її братом Юрком, який стає одним з найближчих співробітників бойового референта КЕ ОУН Романа Шухевича.

На 16-му році життя він стає членом Української Військової Організації, опісля – Організації Українських Націоналістів, а від 1932 року якийсь час був бойовим референтом Крайової Екзекутиви ОУН. Йому пощастило кілька разів уникнути арешту. У зв'язку з замахом на життя польського міністра внутрішніх справ Б. Пєрацького 15 червня 1934 року, Романа разом з іншими членами Крайової Екзекутиви заарештували і від липня 1934 року до січня 1935 року він перебував у концтаборі в Березі Картузькій. Засуджений у червні 1935 року у відомому процесі С. Бандери на 4 роки за належність до Організації Українських Націоналістів, він перебував у тюрмі два роки і за амнестією був звільнений в 1937 році.

В грудні 1938 року Шухевич переходить нелеґально в Карпатську Україну і стає старшиною штабу „Карпатської Січі", шефом якого був полковник Михайло Колодзінський. Після поразки Карпатської України він перебував у Данціґу і Відні. Від грудня 1939 року Шухевич живе у Кракові з дружиною та сином Юрком, був співорганізатором, слухачем і викладачем військових старшинських курсів, членом Революційного Проводу ОУН, який створився у лютому 1941 року під проводом С. Бандери, а опісля краєвим провідником західних окраїн українських земель, так званого Закерзоння. В квітні 1941 року Р. Шухевич погодився очолити вишкільний курінь, відомий під назвою „Нахтігаль".

Члени Проводу ОУН в травні 1943 року вирішили створити Бюро проводу в складі трьох членів, з Шухевичем як головою Бюра. А в серпні Провід ОУН скликав Третій надзвичайний збір, який затвердив і обрав Бюро проводу з Шухевичем на чолі.

Шухевич під ім'ям Тараса Чупринки став Головним командиром УПА після Третього надзвичайного збору ОУН у вересні або листопаді 1943 року під час перебування на Волині. А організуванням УПА в Галичині він займався вже в травні.

Шухевич великою мірою причинився до створення Української Головної Визвольної Ради – верховного політичного органу національно-визвольної боротьби всього українського народу. Як голова Бюра проводу ОУН й Головний командир УПА, він, самозрозуміло, мав значний вплив на рішення першого Великого збору Української Головної Визвольної Ради. Протягом 1944-1950-их років Роман Шухевич – Тарас Чупринка керує революційно-визвольною боротьбою УПА проти німецько-гітлерівських та московсько-большевицьких окупантів.

Свої думки, погляди, оцінку становища Шухевич висловив, між іншим, в таких відомих документах: „Звернення воюючої України до всієї української еміґрації" (жовтень 1949 р.), під яким є підпис „Голова Генерального Секретаріяту УГВР і Головний командир УПА Р. Лозовський-Чупринка. „Заява Головного Командування Української Повстанської Армії" (вересень 1947 р.). „До генези Української Головної Визвольної Ради" (1948 р.).

Коли дивитися на Романа Шухевича – Тараса Чупринку як підпільного провідника з перспективи часу, то перш за все його повна посвята й відданість національним обов'язкам.

Роман Шухевич – Тарас Чупринка жертвував не тільки собою, але й своєю родиною: батьками, дружиною й дітьми. Йому властивий був державницький, а не партійний підхід. Чесний, ідейний, з характером вояка-революціонера, з високим почуттям відповідальности та хистом організатора, він був свідомий реальної переваги сил ворога, проте не піддався, не склав зброї й керував боротьбою в найтяжчих умовах. 5 березня 1950 року в селі Білогорща біля Львова на своїй підпільній квартирі в боротьбі з московсько-большевицькими окупантами смертю героя загинув Роман Шухевич – ген. Тарас Чупринка. Було йому тоді тільки 43 роки.

Ярослав Колодій,
Філядельфія

Генадій Удовенко: „Авторитет України залишається високим"

НЬЮ-ЙОРК. – Наприкінці червня – початку липня, в ООН перебував, на особисте запрошення Генерального секретаря Кофі Анана, колишній міністер закордонних справ України, згодом – голова Генеральної асамблеї ООН, а тепер – чільний діяч Народного руху, депутат Верховної Ради Генадій Удовенко. 2 липня він зустрівся з кореспондентами української преси, щоб докладніше розповісти про цю візиту, а також ознайомити зі своїм поглядом на теперішню політичну ситуацію в Україні.

Отже, при Генеральному секретяріяті ООН діє Рада голів Генеральної Асамблеї, члени якої збираються раз на рік, щоб висловити свої рекомендації, які можуть сприяти дальшому реформуванню внутрі ООН. На цей раз К. Анан запросив десять осіб – з Західної Европи, США й Африки. З країн Східної Европи такої чести вдостоїлася лише Україна. „Я потрапив у цей список, напевне, тому, що метою Генерального секретаря було зібрати людей, яких він добре знає, і які добре знають ООН та мають конкретні ідеї з приводу реформ у цій міжнародній організації, – сказав Г. Удовенко. – І те, що представника України запрошено до такої вузької групи, свідчить, що наша країна користується високим авторитетом в ООН. Настільки високим, що його не змогли захитати ні низка вбивств в Україні, ні корупція, ні „касетний скандал", ні звинувачення на адресу України у продажі зброї. Саме з огляду на цей авторитет Україну, а не її конкурента, Угорщину, обрано тепер до Комісії ООН з прав людини".

Потреба реформування ООН в цілому випливає з тієї обставини, що дотепер ця найважливіша міжнародна організація, покликана ефективно відповідати на виклики часу, відгукуватися практично-корисними рішеннями на складні світові події, не раз спізнювалася зі своїми рішеннями, як це було, наприклад, під час кровопролиття в колишній Югославії. Зупинившись на суспільно-політичних реаліях сьогоднішньої України, член парляментської фракції „Наша Україна" Г. Удовенко ствердив, що одне з найважливіших завдань, яке, власне, є політичною лінією Народного руху, – це відновлення стратегічного партнерства України з Америкою. Треба повернутися до того високого рівня взаємин, якого вже було досягнуто, однак втримати не вдалося – з огляду на прикрі події в Україні, зокрема на корупцію. В цій ділянці багато залежить від США, але багато – й від України, від зусиль всіх трьох гілок влади, спрямованих на очищення, оздоровлення суспільства. Чи можна очікувати цих зусиль негайно?

Відповідаючи на це запитання, Г. Удовенко пояснив прихований сенс фактичного призначення, а не обрання, Володимира Литвина головою Верхової Ради. Президентові Л. Кучмі вдалося досягнути свого, і цим кроком він хоче посилити свій вплив на парлямент. Друге призначення занепокоює ще більше: те, що Віктор Медведчук очолив Президентську Адміністрацію, у складі якої сьогодні нараховується понад 1000 чиновників, означає посилення впливу олігархів на владу. Небезпека для суспільства і ще неутвердженої демократії полягає в тому, що практично керівник Президентської Адміністрації перетворюється на другу за впливом особу в державі.

Український народ, – підкреслив Г. Удовенко, – виявив політичну мудрість, голосуючи в більшости за блок „Наша Україна", хоч для пересічного громадянина було нелегкою справою – зрозуміти, за кого віддати голос, коли в руках – щість бюлетенів. Однак так званий адміністративний ресурс, тобто вислужливе чиновництво, не рахується з волевиявленням народу. Тому є великий сумнів, чи зможуть депутати досягати бодай ситуативної більшости. Підставою для деякого оптимізму Г. Удовенко вважає те, що національно-демократичні сили мають визнаного провідника, В. Ющенка, тим часом олігархічні клани не мають надзвичайного провідника і ніколи не матимуть, бо борються не за розвиток громадянського суспільства і економіки, а тільки за власне місце під сонцем.

Вадою сучасного українського життя є ідеологічна невиразність державних чинників. В цьому розумінні Народний рух критично ставиться до Президента Л. Кучми. Г. Удовенко з гіркотою визнав, що, наприклад, українська мова перебувала у кращому становищі в СРСР, ніж тепер, у незалежній Українській державі. Ось один з багатьох фактів: міністер внутрішніх справ працює на цій посаді вже два роки, але досі не вивчив української мови. Дивлячись на нього, чи будуть її вивчати ті десятки тисячі вояків, що служать у внутрішніх військах? Тим часом посол Великої Британії в Україні за два роки так добре оволодів українською, що легко і бездоганно виступає на ній. Те саме можна сказати про посла Норвегії, інших закордонних дипломатів.

Шкодить міжнародному авторитетові України її невизначеність у зовнішній політиці, хитання, які тривають всі роки державної незалежности. Маючи це на увазі, Г. Удовенко сказав, що особисто він, очолюючи міністерство закордонних справ України, вів послідовний курс на розширення НАТО і на зближення з ним. Цій лінії був вірний і його учень, згодом також міністер закордонних справ Борис Тарасюк. Тепер, у зміненій міжнародній ситуації, Україна офіційно, устами секретаря Ради безпеки Є. Марчука і Л. Кучми, висловилася за вступ до НАТО. Але з іншого боку – Президент Кучма водночас запевнив російського провідника В. Путіна, що Україна стане членом Евроазійського економічного союзу... Закінчив Г. Удовенко все ж на оптимістичній ноті: „Бувши присутнім на урочистому випуску у Національному університеті „Києво-Могилянська академія", я мав всі підстави від усієї душі радіти, які мудрі, національно свідомі молоді люди вступають у самостійне життя. Вони – велика надія України".

Петро Часто

Справжнє місце Переяслава у нашій історії

Знову увага української громади світу прикута до подій, які сталися 350 років тому у древньому Переяславі. Півстоліття тому провідники СССР використали річницю Переяславської ради для проведення багатопланової пропагандистської кампанії, спрямованої на дальше применшення місця і ролі українського народу, перекручення його історії. 19 січня 1954 року газета „Свобода" писала: *„Тепер у московській інтерпретації називають цей договір „воз'єднанням українського і російського народів". Москва наказала святкувати роковини цього договору по всій совєтській імперії, звеличуючи на всі лади „великий російський нарід" та його „допомогу" українському та іншим поневоленим нею народам".* Тоді українська еміграція, а також прогресивні сили світу викрили пропагандистську гру Кремля. Аналізу справжнього значення Переяславської угоди подав „Нью-Йорк Таймс". Конгресмен Майкл Фіґен з Огайо добився внесення до Конґресового протоколу його заяви, у якій, зокрема, говорилося: *„Я переконаний, що український нарід пам'ятає правдиву історію Переяславського договору і пригадує, що гетьман Богдан Хмельницький був підступно обманений Москвою 300 років тому в часі, як він вів героїчну боротьбу за незалежну Україну".*

Позиція діяспори занепокоїла Москву, наслідком чого стало посилення репресій в Україні, а також численні лайливі виступи преси проти „українських буржуазних націоналістів".

Через 50 років знову наростає хвиля пропаганди, спрямованої на звеличення Переяславської угоди і нове ствердження тези „воз'єднання" двох народів, причому українському знову відводиться роля облагодіяного і врятованого великим сусідом. Але тепер ініціятива походить не з Москви, а з Києва. Незалежність України змушує її недругів вдатися до нових методів пропаганди старих доктрин, які виявляються замаскованими під ініціятиву поневоленого партнера. Кампанію розпочато заздалегідь і це провіщує нарощування її організаційно-пропагандистського розмаху.

Відразу після появи указу Президента України про відзначення 350-річчя Переяславської угоди до редакції „Свободи" надійшли науково обґрунтовані заяви, статті і листи про справжній зміст і значення цієї події. Тижневик продовжує публікацію цих матеріялів. Прикметно, що до справжньої оцінки угоди 1654 року закликають тепер наукові установи, громадські організації, відомі діячі в самій Україні. Чи зволить почути їхній голос офіційний Київ?

У протистоянні, що наростає, особливе місце посідає сам Переяслав. За комуністичної влади про місто згадували виключно з нагоди річниць „возз'єднання", тому що будь-які інші згадки були не на користь Росії. Насправді ж Переяслав заслуговує не велике і постійне пошанування, тому що в історії України відіграв велику ролю. У Київській державі це було одне з трьох найбільших міст, яке мало провідне значення у ширенні християнства. Пізніше місто стало науковим осередком України, збагатилося визначними пам'ятками української архітектури і мистецтва. Переяслав був центром національно-визвольних повстань. Сумна слава Переяславської угоди не повинна стати ганьбою для Переяслава, який заслуговує на відновлення колишніх значення і краси. У Переяславі будував храми Іван Мазепа, вчився і вчив Григорій Сковорода, творив Тарас Шевченко. Тут розміщений єдиний в Україні музей клясика єврейської літератури Шолом-Алейхема. Місто з такою історичною спадщиною має стати пантеоном національної слави. До Переяслава мають вести стежки української молоді з метою пізнання нею справжньої історії і величі рідної України.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор – Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи"
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата - Марійка Пенджола (973) 292-9800 (дод. 3042)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про сучасних невільниць

Чи бачили ви у нашій „Свободі" з датою 28 червня велику світлину з прощі українців у Римі? Ця картина переконливо документує, хто тепер перебуває в наймах в Італії. Це майже на 100 відсотків – українські жінки. Серед них видно ледве одного чоловіка. Але чи тільки в Італії?

Скільки наших українських жінок тиняється поза батьківщиною, щоб заробити на прожиття, залишаючи вдома родину, а при цьому часто – малолітніх дітей, яких „виховує" за час її відсутности бабуня, дідуньо чи батько.

Вже ця одна світлина може викликати страх, коли дивимося на численних жінок, які зібралися в Римі. Це ті, що працюють служками, що чистять помешкання, перуть білизну і варять.

Ми, члени „третьої хвилі" поселенців, що перебуваємо на чужині від закінчення Другої світової війни, без найменшого зворушення тепер говоримо про „пань з України", які чистять також наші помешкання, доглядають наших старших осіб чи дітей, немов би це було прийняте загалом звання.

А всі ті сотні українських жінок, що тиняються тепер по світі ради заробітку – чи не є вони невільницями XXI сторіччя? Як важко їм у чужому краї, серед чужої мови, у чужих обставинах життя, а передусім – далеко від своєї рідні, від дітей – про це чуємо від них при кожній нагоді.

Але про це пишеться у нас мало і мало отримують ці невільниці XXI століття підтримки моральної, якої вони дуже потребують.

І досі не чуємо про якусь цілеспрямовану й узгоджену для них допомогу від тих організацій чи установ, які до того найкраще надаються.

Не знаємо також про організовану допомогу тим із сучасних невільниць, що її найбільше потребують, – маю на увазі рабинь, що служать своїм тілом. Час від часу повідомляють про міжнародні конференції на цю тему, іноді українські жіночі організації розпочинають акцію для допомоги цим теперішнім „невільницям", але все це спорадичне, без ефективних наслідків і без виразного, ясного публічного становища у цій прикрій та дражливій справі.

Скільки українських жінок тиняється сьогодні по світу – не знаємо. Але знаємо, що їх дуже багато, і що багато сьогодні дітей виростає без найважливішої опіки – опіки мами. Наскільки цей виїзд молодих жінок применшує сьогоднішній скупий приріст населення в Україні, – точних чисельних даних також не маємо.

Приглядаємося до світлини з Риму, припускаємо, що багато з них залишили в Україні родину, в ім'я якої й поїхали в далекі краї, щоб для неї заробити на хліб. Кожна із них тужить за Україною і за рідними, яких покинула не ради своєї вигоди, а ради здобуття конечних засобів до життя.

І все це у роки державної незалежности України...

О-КА

Мова і демократія

ПРАГА. – Відколи попадали стіни холодної війни, кожна з колишніх комуністичних країн Центральної Европи пройшла своєрідний процес деколонізації, і майже скрізь він був пов'язаний з мовними проблемами.

Характерний приклад – Латвія, де досить значний прошарок росіян. Що ж стосується України, яка чи не найбільше постраждала від колоніялізму, то тут питання про деколонізацію покищо не постало на рівні влади.

Особливо це відчувається у мовній політиці. Чому саме мова набула в Україні такого гострого політичного звучання?

Те, що пережив український народ упродовж XX століття, тяжко назвати одним словом - нищенням чи геноцидом. Світ ще не розібрався з цим питанням, на жаль. Українська мова зазнала долі всього народу, ставши особливим об'єктом нищення.

Внаслідок змін, яких зазнав у 30-ті роки український правопис, українська мова перетворилася на бліду копію російської. Як писав світової слави вчений Юрій Шевельов, „урядове втручання взагалі, а в даному випадку з боку уряду, опанованого росіянами, – у внутрішні закони мови було радянським винаходом і новиною... Система встановлює контролю над структурою української мови: забороняє певні слова, синтаксичні конструкції, граматичні форми, правописні й ортоепічні правила, а натомість пропагує інші, ближчі до російських або живцем перенесені з російської мови...". Фактично це була ефективна форма духовного й політичного нищення нації. Тому сьогодні таким важливим є відродження нещадно репресованої української мови.

Чи йдеться про ліквідування російської мови в Україні? Абсолютно ні. Російська, як й інші мови народів, котрі населяють Україну, – угорська, німецька чи іврит – має свої культурно-автономні права на вживання, розвиток, як і всюди у світі.

Але коли дехто з політиків, як от депутат Верховної Ради Андрій Деркач, хотів би зберегти вищість російської мови в Україні, тобто зберегти її як радянський інструмент нищення народу, то тут маємо цілковиту відсутність почуття історичної справедливости.

Василь Зілгалов,
Радіо „Свобода"

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Історичне тло відмінностей

Зі статті „Автономія для Галичини", опублікованої у „Свободі" 21 червня, дехто може прийти до висновку, що галичани загрожують єдності України. Такі вислови, як „туга за бабцею Австрією" чи „льокальний сепаратизм", не зовсім з'ясовують суть справи. Згадка про Митрополита Андрея Шептицького і Папу Івана Павла II, що, мовляв, „мало б свідчити про дещо інші традиції та культуру Галичини і Буковини", також недоречне, бо західній вплив у Галичині не підлягає будь-якому сумніву.

Навіть поверховий огляд історії України підтвердить процес, який сприяв розвитку відмінностей українських земель. Ще в XII століттї, землі, які входили до складу Київської держави, намагалися позбутися контролі з центру. Чим далі від Києва, тим більшою була „автономія" тих земель.

З упадком Києва українська державність перенеслася на західні землі у формі Галицько-Волинської держави. В той час збільшилися культурні і політичні зв'язки зі Заходом. Навіть після падіння Галицько-Волинської держави, під час окупації тих земель Польщею, вплив Заходу не перервався. Згадати хоча б Берестейську Унію (1596). З чисто українських традицій можна вказати на Львівське Братство, яке перебрало на себе не лише боротьбу за громадянські права українського населення, але й розгорнулося в культурно-освітню установу з філіями у більших містах Галичини і згодом стало зразком для наслідування в Києві. Козацьке повстання 1648 року також не перервало західного впливу. Після розбору Польщі (1772 р.), коли Галичина перейшла під владу Австрії, про західній вплив немає потреби говорити. Можна лише згадати про заснування у Відні „Барбареуму" (1774 р.) і Львівського університету (1784 р.) з його міжнародним складом викладачів. Згодом, зі заснуванням українських політичних партій, галицькі діячі мали нагоду вивчати парляментарну систему західнього зразка.

Кінець Першої світової війни й революція в Росії також вказали на відмінності українських земель, навіть у їх назвах (не згадуючи вже про спосіб їх створення) – Західньо-Українська Народна Республіка й Українська Народна Республіка. Внаслідок політичної ситуації того часу, навіть Акт Злуки (22 січня 1919 р.) визнав відмінність Галичини, яка стала західньою областю Української Народної Республіки.

Отже, справа не „в тузі за бабцею Австрією", яка розчарувала не одного галицького політичного діяча своєю підтримкою польського бльоку в реґіональному й центральному парляментах. Справа не в „льокальному сепаратизмі", а в традиціях, які охоплюють навіть наші Церкви і мову, чи радше вимову. Ці традиції, на мою думку, збагачують культурні надбання всього українського народу.

Якщо зростатиме напруження між Києвом і Львовом, то, на мій погляд, воно буде на економічному тлі. Те, що сприятиме розвиткові Полтавщини чи Донеччини, не буде доречним в Галичині чи Волині. Але навіть цю справу можуть полагодити економічні експерти.

Ярослав Штендера,
Вашинґтон

На горищі лежали папери з минулого

У „Свободі" за 14 червня, в рубриці „Книжки, надіслані до „Свободи", мою увагу привернула вістка про монографію Петра Сороки „Іван Филипчак" (Друк тов. „Джура", Тернопіль, 2001). Хотіла б поділитися спогадом про Івана Филипчака, бо знаю, що доля цієї людини і його сім'ї була важкою і трагічною.

Моя мама, Туся Сисин, була товаришкою доньки І. Филипчака – Дарки. Вони разом вчилися у Самборі, потім у Львові. Я часто бачила Дарцю у нас. Я називала її „Дарка – сумні очі". Одного вечора Дарця принесла до нас якісь речі і попросила маму заховати їх. Декілька ночей вона була у нас, потім зникла – і знову приходила. Мама казала, що вона не має де дітись, не має свого кутка. Всі ті речі ми віднесли на горище у дальний куток, а на моє запитання: „Що там?" мама коротко відповіла – „Минуле". Так пролежало це „минуле" років п'ять-шість. Дарця то появлялась, то знову зникала. Мама ніколи не згадувала про заховане „минуле", але одного дня сказала: „Що з цим робити? Дарки вже нема, але знаю, що десь є її брат за кордоном, але де?". Дарка померла...

Так пройшло ще декілька років, і я, роблячи порядки на горищі, не витримала, заглянула до однієї пачки... Там були старі книжки, листи. Я перебирала це „минуле", читала сторінки життя і трагедію родини, раптом розплакалась...

Пам'ятаю „Опис арешту і конфіскацію майна", листи написані Даркою у різні інстанції з приводу арешту і перебування її батька Івана Филипчака: чому, де, за що? Понад сто листів-запитів і значно менше відповідей з Києва, Москви, Саратова.

В одному листі писали: „Арестован, перевезен в... (не пам'ятаю куди). В другому: „Не числится, местонахожденіе – неізвестно". Більшість книжок були з історичної тематики, а на одній був авторський напис: „А. Шептицькому – з серцем – І. Филипчак". Коли я запитала у мами, що то за людина був Іван Филипчак і чому його арештували, вона відповіла: „Любив край". Тоді я здивувалась, що за таку любов можна арештувати, знищити, покалічити цілу сім'ю. Не знала я тоді і минулого своєї мами (це вже інша історія). Пізніше, коли мами не стало, якось я побачила, що „минуле" – зникло. Куди воно поділось, не знаю. Може таки хтось з дальших родичів знайшовся і мама віддала їм? А може, щоб не потрапило до чужих рук і очей це „минуле", мама його знищила?

Я дуже сумую, коли згадую „Дарку – сумні очі" і написане нею: „Хочу знати про долю свого батька Івана Филипчака"...

Марта Мазур,
Стемфорд, Кон.

Я висилаю вирізки зі „Свободи"

Вдячна газеті „Свобода" за цікаві й різноманітні публікації. Коли я отримую тижневик, то вирізки надсилаю і на Радіо „Україна" і краєзнавцям, історикам, педагогам, яких стосуються або цікавлять опубліковані матеріяли. На Черкащині, та й по всій Україні, тепер люди цікавляться правдивою історією.

Багато публікацій „Свободи" допомагає нам краще пізнати нашу минувшину. А статтю Л. Хмельковського „Тетяна Симиренко жила Україною" в „Свободі" від 11 січня ц. р. я надіслала у Мліїв, історикові Курінній, яка опублікувала в журналі „Історія України" (ч. 11, 2002 р.) цікаву розвідку про благодійницьку діяльність родини Симиренків у XIX–XX ст.

Вирізки з матеріялами про Митрополита Андрея Шептицького я передаю в греко-католицьку церкву св. Володимира, яка відкрилася у Черкасах, покищо у невеличкому будинку (адреса: Черкаси, провулок Судовий, 22). Настоятель – молодий, енергійний о. Петро.

З цікавістю читали черкаські краєзнавці (і я з ними) статтю в газеті за 25 січня „Промінь світла в темному куті історії" про книгу Юрія Кульчицького „Шаблі з плугів", видану у Львові цього року. Справді, ми ще й досі не знаємо усього про Холодний Яр та інші місця на Черкащині.

Дуже зраділа, коли прочитала в „Свободі" за 7 грудня минулого року статтю Олександра Бураковського „Абрам Кацнельсон – український поет". Зичу Абрамові Ісаковичу та Іді Яківні ще 50 років у злагоді й любові прожити! Я вдячна А. Кацнельсонові за те, що посоромив наклепників, які хотіли Тараса Шевченка прозвати антисемістом.

Лідія Пашкевич,
м. Черкаси

Мовби він там був...

„Свобода" іноді подає розповіді про різних людей, і я подумала, що не залишиться без уваги й моя згадка про покійного брата Івана Когута і його вірш. Мій брат Іван помер два роки тому, маючи 53 роки. Він народився в Німеччині, в таборах Ді-Пі, все життя прожив в Америці, але в душі завжди був українцем. Я також народилася в Німеччині і ціле життя живу в Америці. Вже два рази відвідала Україну, село, де народилася мама. Мій брат Іван був глибоко вдячний мамі і татові за те, що вони навчили нас читати і писати по-українськи і що так багато розповідали нам про „стару Україну".

Наталя Лейдик (Когут),
Стронґсвіл, Огайо

Я був малий, і час був молодий
А змалку чув я про часи старі,
як родичі жили,
щодня ішли у поле
в тій Україні, де живуть наші душі.
Про неї знаю тільки те, що чув
але так здається, мовби я там був,
де люди співали і плакали

В моїй Україні, в старі часи...
Так хочеться побачити її,
але, мабуть,
це вже запізно для мене,
бо одне у думці живе,
а інше насправді там є.
Моя Україна у серці живе...

Іван Когут

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Нова електронна адреса УНСоюзу

Повідомляємо усіх членів УНС та зацікавлених осіб, що Український Народний Союз має нову електронну адресу: **una@unamember.com**, за якою можна звертатися з усіх питань діяльности УНСоюзу.

Український Народний Союз є забезпеченевою організацією, яка не тільки може фінансово забезпечити вас при нещасних випадках, а й надати позичку на купівлю житла, виділити стипендію для навчання, відкрити особистий пенсійний плян, прийняти на відпочинок у гірській оселі „Союзівка", на якій можна також замовити весільний бенкет чи інше святкове прийняття.

Занотуйте адресу УНС: **una@unamember.com**

Христина Козак,
головний секретар УНСоюзу

АЛЬМАНАХ – 2003

Хто що знає цікавого про нашу „Свободу"?

Щодо різних річниць, то й наступний, 2003 рік не відрізнятиметься від попередніх, бо пропонує нам до вшанування чимало важливих загальноукраїнських дат і ювілеїв. Проте зайве було б підкреслювати, що на першому місці в темах альманаху УНСоюзу на 2003 рік стоятиме 110-річчя „Свободи".

У зв'язку з цим просимо наших читачів і авторів активно відгукнутися на цю приємну, славну дату – особистими споминами, фотографіями, пов'язаними зі „Свободою" і її місцем в житті українських родин Америки і Канади, Західньої Европи, Австралії.

Серед інших дат, які чекають на наше відзначення, – 850-річчя коронації Данила Галицького, 130-річчя заснування у Львові Товариства імені Тараса Шевченка, 140-річчя Валуєвського указу про заборону української мови, 140-річчя від дня народження Бориса Грінченка, 140-річчя від дня народження президента Західньо-Української Народної Республіки Євгена Петрушевича, 130-річчя від дня народження Миколи Міхновського, 120-річчя від дня народження Дмитра Донцова, 90-річчя від дня смертиЛесі Українки, 120-річчя заснування „Народної торгівлі" у Львові.

Не смієму також забути, що на наступний рік припадає 70-річчя Великого голоду в Україні: у 1933 році виморення українців голодом досягло свого апогею.

Всі матеріяли до Альманаху-2003 просимо надіслати до редакції „Свободи" до 20 серпня.

Редакція

Львівські особливості

Про українсько-польське непорозуміння з приводу запропонованого польською стороною тексту напису на Личаківському цвинтарі у Львові, де поховані польські вояки, „Свобода" вже декілька разів докладно інформувала читачів, („Свобода" з 24 травня, ч. 21 та з 21 червня, ч. 25). Тут нагадаємо, що поданий з Польщі текст є такий: „Невідомим польським воякам, які героїчно полягли за незалежність Польщі". Тим часом депутати Львівської міської ради наполягали на такому варіянті: „Невідомим польським воякам, що полягли за Польщу". Сьогодні вміщуємо точку зору обізнаної зі справою людини – директора львівського музею „Личаківський цвинтар" І. Гавришкевича.

Завжди відчуваю повагу до всього історичного, бо саме воно змушує задуматися над тим, хто ми є? Ще зовсім недавно ідеологічна машина імперії різними способами втовкмачувала в наші мізки, що „... наш адрес – нє дом і нє уліца..." і що всі ми – радянський народ. З цього часу минуло лише 10 років. Це дуже мало – в порівнянні із іншим відрізком, який характеризує наше бездержавне існування. Саме цей простий вислід мене найчастіше заспокоює.

Ще змалку отримав від батьків я найперші „лекції" політики. І в них завжди переважало напучування, що базувалося на нашій традиційній покірности та на пропаганді взаємоповаги і доброти. Напевно, так виховувала більшість своїх дітей. Адже особливі масштаби репресій проти українців ніколи не давали можливости говорити про нашу справжню історію вголос. Мало того, в мене склалося враження, що багато хто і досі, на 11-му році самостійности, боїться своєї ж української державности. Мовляв, аби чогось не сталося. Такий прихований страх можна зустріти в засобах масової інформації, які обстоюють потребу поступок польським вимогам щодо написів на центральній плиті на похованнях невідомих польських воїнів, полеглих в українсько-польській війні 1918-1919 років.

Якщо глянути на проблему незаанґажованим оком, то побачимо, що головним чинником збільшення напруги в українсько-польських стосунках є не українська сторона. Проблему щодо впорядкування польських військових могил у Львові загострювали частіше польські урядовці. Сприяли їм недоліки в праці українських відомств, зокрема міністерства закордонних справ України. З самого початку ніхто в Україні не надавав належного значення цій проблемі.

У найперших переговорах, на рівні органів місцевого самоврядування, теж була надія легко знайти спільну мову. Це було першою та фатальною помилкою. Тодішній міський голова Львова спробував схилити польську сторону до певних компромісів. Але ці компроміси відкинула міська громадськість. Численні протести змусили міську Раду винести проблему на сесію.

Громадськість та вчені Львова у своїй аргументації посилалися не на емоції, а на міжнародні норми і законодавство України про місцеве самоврядування. Але, пам'ятаю слова тодішнього голови обласної державної адміністрації на мою адресу: „Ти діяв на підставі законодавства і тому виникло непорозуміння, а треба було обережно". В переговорах згодом з'ясувалося, що такий „принцип" не виправдав себе.

Рада своє рішення прийняла на рівні міжнародних законодавчих норм (держава не має права самовільно встановлювати на території іншої держави свої пантеони і мілітарну символіку), то постає запитання, чому у ЗМІ України і Польщі Львівська міська Рада піддається не тільки гострій критиці, але й шельмуванню? Відповідь на це кожен має свою, але хто мав можливість вникнути в існуючу проблему, не міг не звернути увагу на деякі особливості.

Коли польські чиновники ішли до мети, не обмежуючи себе в засобах її досягнення, українська сторона дотримувалась аж надмірної дипломатичности і намагалася не дратувати своїх стратегічних партнерів міжнародними нормами і чинним законодавством України про місцеве самоврядування. Тим часом у Львові організовується ряд телевізійних програм і в одній з таких телепрограм радник Президента Республіки Польща Станіслав Цьосек сказав: „Колись Львів був польським", і це не викликає особливих емоцій навіть у присутньої там відомої української громадсько-політичної діячки, яку в кулярах студії він згодом назвав „шовіністкою". До цього епізоду можна додати нетактовну поведінку інших польських урядових чиновників.

Від наших відповідальних чиновників найчастіше чуємо стримані коментарі на користь польських інтересів, а запитаймо себе: чи можливі коментарі відповідних польських чиновників на користь українських інтересів? Напевно ні. Так само, як неможливо, щоб радник Президента України, перебуваючи у Польщі, назвав би когось з відомих польських патріотів „шовіністом" або якесь польське місто – українським?

Занадто довго нас вчили бути мовчазними і дехто з нас таким є й досі. Це й уможливило компромісні і обережні переговори, які себе не виправдали.

Отже, шукати порозуміння треба на тих засадах, які використовуються у міжнародній практиці. Якщо емоційні сплески окремих польських урядовців матимуть підтримку з боку громадськости цієї держави, то проблема відновлення пантеону, (а не цвинтару) завжди буде актуальною для польських політиків. Тут не спрацює наш „заклик" „Не можна робити політики на мертвих", бо пантеон, про який йдеться, завжди був і буде для поляків великою політикою.

Угода між урядами України і Республіки Польща Верховна Рада не ратифікувала, і її умови чинні тільки в цій частині, в якій не суперечать законові України „Про місцеве самоврядування". Умови підписаного сторонами протоколу могли б бути чинними, якби були прийняті Львівською міською Радою, бо вони належать до її компентенції. Тому для обох сторін було б найкраще, якби відкриття польських військових поховань відбулося таки за міжнародними нормами і українським законодавством.

Польські громадяни, які часто відвідують Личаків, в абсолютній більшості висловлюють подяку за відновлені поховання, і це добрий знак. Можливо, до цього додумаються і їхні урядовці.

Завдяки інтенсивній інформації щодо непорозуміння між двома державами, до нас значно більше приїжджає туристів, делеґацій, журналістів з різних континентів світу, однак найбільше – з Польщі. Їдуть до Львова побачити місцевих впертюхів, які нібито не дають відновити могили польських воїнів, а тут, на своє здивування, знаходять добре впорядковані поховання.

Я був свідком, як група польських чиновників емоційно дискутувала з одним львів'янином. Він сказав те, що має історичне підтвердження в документальній „Хроніці після 22 квітня 1340 року Яна Длугоша – „Про захоплення Львова польським Королем Казіміром III", де зокрема говориться: „... Король Польщі Казімір... напав на Русь і обложив місто Львів". „... Король, зайнявши замки і місто Львів, знайшов там численні і дуже добрі скарби... Потім підступив під Володимир і як замок, так і місто, а з ними і всю Волинську землю загарбав".

У відповідь на це поляки в один голос закричали: „Неправда, Львів був і буде польським". Мені подумалося: невже їх так навчають? Якщо так, то навіщо вся та дипломатія про добросусідство і співпрацю?

В цій справі може допомогти тільки тісніше спілкування і поширення історичної правди. Треба, щоб у Польщі всі дізналися, що 1 листопада 1918 року Західно-Українська Народна Республіка була проголошена на споконвічній українській землі. Поляки **у своїй державі** мають право називати своїх воїнів полеглих 1918-1919 роках в українсько-польській війні „героями" (польською „богатирями", „орлятами").

Однак світова історія напевно не знає випадків, щоб будь-яка держава самовільно встановлювала на території іншої держави свої пантеони і мілітарні символи. Але ж поляки встановили, зокрема, меч – „щербець" і кажуть, що це не підлягає обговоренню. Чи могли не взяти до уваги всі ці факти львівські депутати?

Впорядкування всіх польських військових поховань завершилося ще у 2001 році. Здійснення цієї праці поляками було б неможливим без доброї волі з українського боку, який представляла Львівська міська Рада. Ми допомагали, як і чим могли. А єдиною умовою до польської сторони було – не порушувати чинне рішення Львівської міської Ради.

Однак польська сторона частіше за все не звертала уваги на наші умови і прохання. Хоч нині весь комплекс поховань не має собі рівних в Европі, українці не почули жодного слова подяки від польського уряду, навпаки – почули нарікання.

Загальний вигляд відновленого „Цвинтаря Орлят" у Львові, котрий знаходиться на Личаківському цвинтарі. Відновлення „Цвинтаря Орлят", знищеного в роки Другої світової війни, почалося з часів постання незалежної України і завершилося у 2001 році. Пам'ятна плита з текстом (і з польським мечем) мала б стояти біля вхідної брами до „Цвинтаря Орлят" (не зображена на фотографії).

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Наукова конференція „Мова та ідентичність"

ТОРОНТО. – Наукову конференцію „Мова та ідентичність", що відбулася 27 квітня в Інституті св. Володимира, організували Світова координаційна виховно-освітня рада СКУ, Наукове товариство ім. Шевченка в Канаді та Торонтський відділ Шкільної ради КУК.

У привітанні учасників конференції голова НТШ Канади доктор Дарія Даревич наголосила на вийнятково важливій ролі мови для збереження національно-культурного обличчя кожної етнічної групи. На жаль, українська мова, як, безперечно, й інші національні мови в Канаді, дедалі звужує сферу свого функціонування, нерідко залишаючись на рівні розмовно-побутового вжитку переважно літніх людей.

Суттєві мовні проблеми відчуває й українське шкільництво Канади. Мета конференції, підкреслила д-р Даревич, започаткувати діялог між науковцями, освітянами, найширшим загалом українських канадців для вироблення мовно-культурної стратегії у збереженні рідної мови.

Конференцію почала своєю доповіддю „Статистичні дані про українців в Канаді" Оксана Закидальська. Використавши дуже докладну інформацію Олега Воловини, доповідачка висвітлила етнічні, демографічні, мовні та деякі інші особливості функціонування української громади в Канаді. Статистика свідчить, що дедалі зростає кількість змішаних шлюбів, зменшується число людей, які послуговуються українською мовою навіть як домашньою. Лише такий факт: 1971 року 53 відс. українців вважали свою мову материнською і 25 відс. - домашньою. 1996 року – відповідно 48 відс. і 12 відс. Доповідачка заторкнула специфіку чи не кожної хвилі іміграції.

Динаміка та інтенсивність національного, у цьому разі українського кольориту у картатій мозаїці Канади – так я окреслив би доповідь науковця університету Раєрсон у Торонто Роми Чумак-Горбач „Мовні зміни в українській родині: від передання до збереження і до початків занепаду".

Назва доповіді „Мова та ідентичність", що її виголосив професор Торонтського університету Джим Каминс, лягла в основу конференції.

Молода дослідниця Зєльоноґурського університету Олександра Яворницька зосередила увагу слухачів на мовній та національній асиміляції українців у Польщі. Не залишилися поза увагою дослідниці проблеми змішаних шлюбів, престижности належати до однієї з національних меншостей у нинішній Польщі, активної національної та громадянської позиції представників різного покоління наших колишніх земляків у сусідній з Україною державі, деяких інших моментів співжиття етнічно дуже близьких, та все ж різних народів.

Доповідь дослідниці Альбертського університету Олени Білаш – „Зручність користування українською мовою в Західній Канаді: що діти нам говорять" – була присвячена двом основним проблемам – дедалі глибшій асиміляції українців у західньоканадських провінціях та дитячому, а радше підлітковому сприйняттю свого українського походження у широкому сенсі цього слова.

Виявляється, знання ще однієї, крім англійської, мови у колі молоді може бути престижним, потрібним і навіть модним, хоча деколи це спричиняє почуття меншовартости. У збереженні своєї мови та культури серед підлітків здає, на жаль, позиції родина. Безпристрасна прагматичність майже завжди бере верх над „покликом предків". Ще, здавалося б, учора жива та дієва українська національна символіка дедалі менше промовляє до молодих. І це загальна тенденція барвистої Канади, результат невідворотних інтеґраційних процесів, переважання єдиної, нерідко штучної, але в певний період зручної субкультури, зокрема у Канаді та США. Якщо все сказане об'єктивно узагальнити, то дістанемо свідчення дедалі очевиднішого, але зовсім невиправданого переважання ratio над emotio.

Підсумки конференції, зроблені професором Торонтського університету Всеволодом Ісаєвим, були не вельми втішні. Необхідно визнати, що українська мова та культура в Канаді, як і ті ж самі ознаки тотожности інших національних громад, зазнають величезного впливу всезагальної канадської модерної культури.

Попереднім поколінням втримувати та примножувати свої національні ознаки було не легше, але вони це робили. Просто вони мали більшу питому вагу українськости.

Підкресливши, що такі науково-культурні зустрічі є важливі для української громади Канади, закрив конференцію Богдан Колос.

Богдан Михайлишин,
пресовий секретар управи
НТШ-Канада

Вони несуть минуле вперед

ІСТ-ЧЕТГЕМ, Н.Й.. – Теплого соняшного червневого дня їхати на відому пластову оселю „Вовча Тропа" – це приємність сама по собі, а ще коли огортають спомини усіх тих довгих років, коли наше життя було нерозривно пов'язане із відвідинами кожного літа принаймні декілька разів цієї найбільшої в США пластової оселі.

І тим разом, як десятки років тому, оселя прийняла мене свіжою зеленню дерев, спокоєм літнього дня, далеко від шуму авт і поспіху, у тиші природи. Як добре було знову, як у давні роки, зустріти гурток дівчат, що там таборували, шукаючи у пластовому минулому своє майбутнє. Не марно вони назвали свій табір „Несемо минуле вперед", не марно вони хотіли почути від мене про минуле та на ньому будувати своє пластове майбутнє. Чи мені вдалося передати їм дещо принаймні з того минулого? Чи запам'ятають вони розповідь про те, як ми і наші попередниці пластували?

Одинадцять молодих, повних завзяття пластунок два тижні переходили пластову школу – „Школу Булавних" – цей вишкіл, що ведеться від 1965 року в різних місцях США для тих, що закінчивши успішно час звичайного пластування, бажають усе, що пізнали та вивчили, передати молодшим, отримавши ступінь таборових виховниць. Їх було тим разом небагато, бо тільки 11, але спостерігаючи цю малу групу пластунок, я пригадала роки, коли на такому вишколі було й понад 30 дівчат. Але і цих одинадцять, що приїхали із Нью-Йорку, Нюарку, Філядельфії, Вашінґтону і Чикаґо, напевно понесуть здобуті тут за два тижні знання про минуле та сьогоднішнє до своїх молодших подруг. У цьому їм допомагали три провідниці – ст. пл. Харитя Петріна, „Перша Стежа" – комендантка, Дора Гапій – „Лісова Мавка" і Міся Захарія – „Буриверха". Три завзяті пластунки із трьох різних куренів та навіть місцевостей проживання, яких єднає одна спільна ціль – дати молодшим за себе пластункам трішки зі свого раніше здобутого знання пластування і провідництва, і передати їм своє завзяття.

Учасницям цьогорічної „Школи Булавних" та їхнім провідницям це повністю вдалося. Вони уважно слухали мої розповіді про минуле, розпитували, пильно записували. Разом із таборовичками мандруємо до їхнього місця таборування, далеко в лісі та беремо участь у таборовому полуденку під шатром.

Настає час повернення до звичайного життя. Я повертаюся, сповнена оптимізму та щирого переконання, що ці пластунки понесуть „минуле вперед", щоб не забути, що Пласт живе вже 90 років та що із цими самими кличами та із таким же завзяттям треба тим, що, стають на наше місце, іти вперед.

О. Кузьмович

Минуле зустрілося зі сьогоденням – учасниці вишколу та Ольга Кузьмович – оповідачка про давнє пластування.

„По фас, по фас" – настав час полуденку в таборі.

В добру путь, випускники українських шкіл!

Молодь „Рідної школи" - надія громади

Випускники Школи українознавства у Клівленді.

КЛІВЛЕНД. – 7 червня, в п'ятницю, в залі пікнікового центру церкви св. Андрея, відбулась надзвичайно гарна, приємна подія – випускний вечір абсольвентів Школи українознавства Товариства „Рідна школа". Програму вечора вела голова Батьківського комітету мґр. Люся Комічак.

Цього року тринадцять учнів успішно закінчили програму школи. Ця молодь – надія на дальше існування української громади Клівленду. Вони прийдуть до праці в наших культурно-громадських організаціях, дехто, сподіваємося, стане вчителями Школи українознавства.

Л. Комічак побажала абсольвентам здобути вищу професійну освіту і завжди бути активними членами нашої громади.

Перед молитвою настоятель українського православного собору св. Володимира о. Іван Наконечний висловив свої думки і добрі поради для абсольвентів.

Після вечері виступили член Батьківського комітету Олег Пашчин, директор школи д-р Віролав Кость, вчителька Ніна Кулакова-Сікора – опікунка 11-ої випускної кляси, інспектор школи д-р Степан Воляник.

Андрея Комічак і Діяна Продан від імені абсольвентів гарною українською мовою вітали присутніх і подякували вчителям і батькам. Відтак д-р Кость, д-р С. Воляник, Н. Кулакова-Сікора вручили випускникам дипломи.

В мистецькій частині програми випускники виконали пісню „Лебеді материнства" під акомпаніямент Маркіяна Комічака. З великою цікавістю присутні переглянули відео-фільм про кожного учня від наймолодшого віку до сьогодні, при супроводі добірної музики.

Цьогорічні випускники – Андрій Бурдяк, Діяна Какс, Аня Лендел, Петро Келлер, Андрея Комічак, Тарас Кулик, Михайло Масний, Олександер Моісеєнко, Лариса Пащин, Христина Пащин, Оксана Петрів, Діяна Продан і Тамара Сопка. Отець Петрів з парафії Покрови Пресвятої Богородиці Української Греко-Католицької Церкви напутнім словом до абсольвентів і молитвою закінчив випускний вечір.

Іван Норка

Успішно закінчили навчання

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – „Ніяка сила не зітре слідів науки" – таке гасло вибрали для випускного табльо абітурієнти Нашої Української Рідної Школи (НУРШ) у Філядельфії (директор д-р Олександер Лужницький).

Під час ґрадуації 18 травня у великій залі Українського освітньо-культурного центру (УОКЦентру) в присутності батьків, учнів та гостей були вручені дипломи десяти випускникам, які успішно склали матуральні іспити. Заступник директора Віра Бей привітала ґрадуантів та побажала щасливої дороги в досягненні їхньої життєвої мети.

З привітальною промовою виступила директор програми Партнерство громади Фундації „Україна–США" Віра Андрушків. У своєму виступі директор школи д-р О. Лужницький сказав, що хоч тяжко передбачити майбутнє випускників, однак „знання українства, другої мови, пісень, релігії і культури буде основним ґрунтом, на якому ваші здібності зможуть позитивно розвиватись".

Голова Шкільної ради НУРШ Дарія Лашин, привітавши абітурієнтів, порадила їм іти впевнено в життя та берегти і застосовувати свої знання про Україну.

З подякою батькам, вчителям та адміністрації школи виступила голова 12-ої кляси Наталка Кужла. Вона запевнила присутніх, що хоч випускники ще не знають своєї долі, але знають своє призначення як учні Нашої Української Рідної Школи, та готові знайомити чужинців з нашою культурою та історією, обстоювати українську справу.

Зі словами прощання звернулися до ґрадуантів і учні 11-ої кляси Олександра Федорійчук та Христя Гудь.

А вечором відбувся урочистий бенкет. Майстром церемонії був опікун 12-ої кляси мґр. Роман Дубенко, він представив присутнім кожного абітурієнта. Від дирекції УОКЦентру абітурієнтів привітав президент УОКЦ Борис Захарчук. Іван Гевка подякував громаді за створення Школи українознавства і висловив надію, що адміністрація УОКЦентру, дирекція, вчителі, батьки і далі будуть втримувати її, бо „українська мова є ключем, що відкриває шлях до багатьох професій, які необхідні для міжнародних підприємств". Відповідне напутнє слово промовила голова Батьківського комітету матуральної кляси Уляна Процюк.

Шкільний рік в НУРШ традиційно закінчується Днем Української Родини. Після Молебня, який провів катехит НУРШ о. Орест Михайлюк, виступили діти передшкілля з монтажем „Українська азбука" (вчителька Розанна Кобрин) та учні 5-ої кляси (вчителька Галина Пупін) з монтажем „Сьогодні, в день Родини". Майстерно зіграли сценку Зенона Чайківського (в його ж постанові) „Предмет – культура, завдання – театр" учні Аруся Вотерс (8 кл.), Наталя Тарасюк, Стефан Дубенко, Андрій Зварич, Роман Чайківський (7 кл.) та Юля Кнігницька (6 кл.). Учні 7-ої кляси інсценізували модерну версію казки „Ріпка".

В. Бей роздала нагороди відмінникам навчання, а всі присутні в залі були свідками переведення дітей на вищу сходинку науки. Окремо слід сказати, що учні 7-ої кл. (вчителька Христя Швед) з участю художниці, вчительки Зоряни Сохацької видають на закінчення книжки „Модерні версії казок". І цього року всі гроші за продану їхню книжку „Світ за очі" подарували українській бібліотеці УОКЦентру. Це справді шляхетний вчинок наших дітей та важливий виховний засіб збереження нашого національного надбання для наступних поколінь.

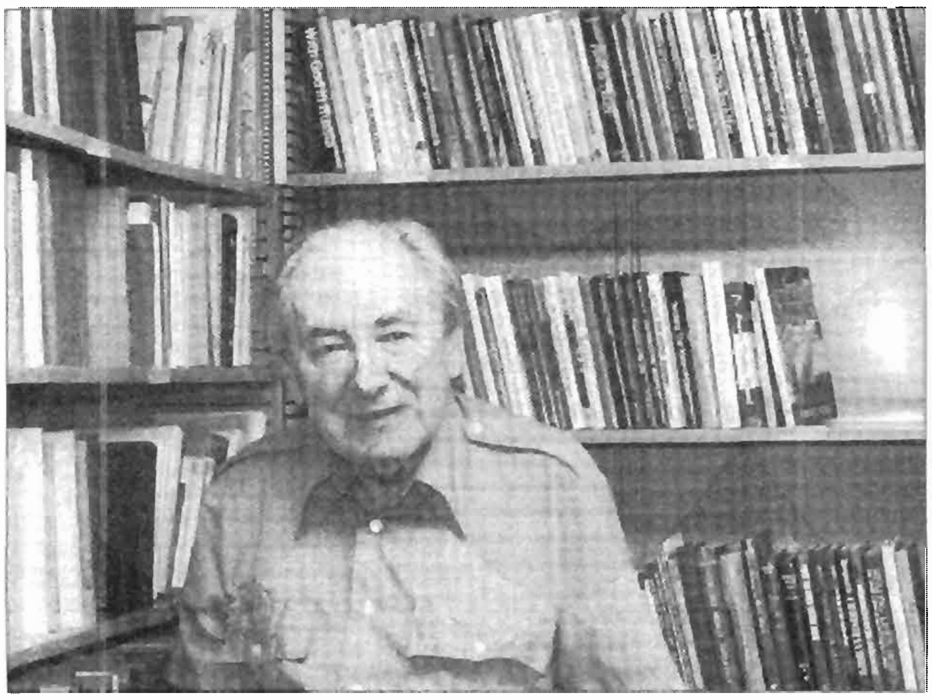
Г. Дзівак

(Про випуски в українських школах читайте також на стор. 13)

Випускники Нашої Рідної Української Школи у Філядельфії.

Нова громадська бібліотека

Нова громадська бібліотека з подарованих книжок формується при українській католицькій церкві Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж. Її впорядковує на громадських засадах і видає книжки читачам інженер-емерит Лев Коленський (на світлині).

Фото: Л. Хмельковський

Довідник про світове українство

КИЇВ. – Наприкінці травня, за прияння Фундації ім. Івана Багряного (США), Інститут досліджень діяспори видав бібліографічний покажчик „Українське зарубіжжя“. Довідник містить відомості про монографії, наукові збірники, журнальні та газетні статті, в яких висвітлюються історія та сьогодення українців у більш ніж 60 країнах, питання взаємин Української держави та закордонних українців (розділи „Україна – діяспорі“ та „Діяспора – Україні“), інформують про видатних осіб світового українства („Визначні постаті українського зарубіжжя“). Належне місце в довіднику посідають й розділи „Наука в діяспорі“ та „Наука про діяспору“.

Покажчик містить відомості про значну частку матеріялів, що з'явилися від 1990 року до травня 2002 року. Основою цього довідника є видання 1999 року під такою ж назвою. Доповнили ж його переважно дописи, що з'явилися протягом 2000 – 2002 років у часописах та наукових збірках, а також, частково, у тій українській закордонній періодиці.

Допомогу у підготуванні покажчика до видання надали професори Володимир Трощанський та Михайло Вівчарик, д-р Олена Ковальчук, Андрій Попок, Оксана Малиновська та інші.

Дарування підготовлених Інститутом довідників є одним із заходів міжнародного щорічного фестивалю „Нашого цвіту – по всьому світу“, який він проводить спільно з громадськими та державними інституціями в Україні та країнах поселення українців (а допомогу надають акціонерні товариства „Оболонь“ та „Укрсат“). Тож кілька десятків примірників „Українського зарубіжжя“ вже подаровано органам влади, науковим та освітнім інституціям, громадським організаціям, часописам, акредитованим в Україні дипломатичним місіям та представництвам міжнародних організацій. За сприяння Міністерства закордонних справ України, покажчик

також друкується українським закордонним громадам, науковим закладам, часописам. Докладна інформація про тих, кому подаровано покажчик, міститься у віконці „Проєкти“ web-сайту Інституту: http://idd.ukrsat.com

Також готуються до видання тематичні бібліографічні покажчики, про українців у США, Канаді, Австралії, Німеччині, Польщі, Великобританії, Росії, Казахстані.

Маємо на меті здійснити й інші проєкти Інституту, проте їхня реалізація, зважаючи на його недержавний неприбутковий статус, можлива лише за підтримки благодійників. Про жертводавців буде поінформовано широкий загал, їхні назви та імена міститимуться, на перших сторінках видань Інституту.

Рахунок Інституту в Українській Національній Федеральній кредитовій спілці #8959-01 (Ukrainian Federal Credit Union; 215 Second Ave., New York, NY 10003, Tel.: (212) 533-2980, fax: (212) 995-5204).

Поштова адреса Інституту: а/с 126 Київ, 01034; e-mail: idd@users.ukrsat.com Телефон: (44) 244-2911, факс: (44) 513-7132.

Ігор Винниченко,
директор Інституту
досліджень діяспори

Наукові досягнення Лариси Біланюк

В Америці і Канаді працює багато наших вчених людей, зокрема лікарів, наукова і громадська діяльність яких варта уваги широкого загалу. Одна з них – д-р Лариса Біланюк.

Д-р Лариса Біланюк

В червні минулого року Академія медичних наук України обрала д-ра Ларису Біланюк своїм Дійсним членом, надаючи їй титул академіка, а в березні цього року вона стала Дійсним членом Наукового товариства ім. Шевченка. Д-р Біланюк почала свою клінічно-наукову кар'єру в 1972 році. Перейшовши всі академічні ступені, вона тепер є повним професором у Медичній школі Пенсильванського університету у Філядельфії. Її спеціяльність – неврорадіологія.

Наукові досягнення д-ра Л. Біланюк включають понад 240 праць, надрукованих у чільних американських і закордонних журналах. Окрім того, вона є автором понад 40 розділів у радіологічних підручниках та співавтором трьох монографій. Згідно з даними американського Інституту наукової інформації, секції досліджень літературних джерел, за 1984–2001 роки, її праці цитувались іншими авторами 1120 разів; 18 праць цитовано понад 20 разів.

Д-ра Л. Біланюк запрошували читати лекції на наукових конференціях в Англії, Франції, Італії, Німеччині, Голяндії, Швеції, Канаді, Мехіко, Бразилії, Чілє, Японії, Китаї, Таїлянді, Малязії, Мароко, Ізраїлі та Австралії. Вона не забуває також і про Україну, і вже в 1976 році доповідала в Києві в інститутах неврохірургії, радіології та неврофізіології про нову тоді комп'ютерну томографію. В журналі УЛТПА „Лікарський вісник“ опублікувала три статті на тему комп'ютерної томографії та магнітного резонансу, в розвитку яких вона брала участь від самих початкових стадій.

Після розпаду Радянського Союзу її контакти з Україною значно поширилися. В 1990 році вона доповідала в Києві й у Львові на першому в Україні конґресі Світової федерації українських лікарських товариств (СФУЛТ). Від 1993 року вона є членом редколегії „Українського радіологічного журналу“, який публікується українською мовою в Харкові.

В 1996 році д-р Біланюк провела три місяці як професор-гість у медичних школах й обласних діяґностичних центрах Харкова, Дніпропетровська, Дніпродзержинська, Донецька, Одеси, Полтави й Києва, читала лекції на курсах удосконалення лікарів у Львівському медичному університеті. Вона також доповідала в 1999 році в Києві на міжнародній конференції магнітного резонансу та виголосила цикл лекцій на радіологічній конференції „Сучасні томографічні й магнітно-резонантні зображення“, яка має місце що два роки у Львівському медичному університеті.

Своїми виступами д-р Лариса Біланюк не лише ділиться зі слухачами своїм знанням, але також засвідчує, що українська мова є повноцінним засобом медичної комунікації.

Д-р Павло Джуль,
президент СФУЛТ

Стипендія допоможе розширити ділянку дослідів іміґрації

МІНЕАПОЛІС, Мінесота. – Дослідний центр історії іміґрації при університеті Мінесоти повідомив, що отримав 250,000 дол. стипендії від Служби національних парків. Ця стипендія федерального уряду дасть змогу центрові допомогти етнічним громадам засобами для збереження та розповсюдження їхньої етнічної історії. Крім того, сприятиме у створенні „Документації іміґраційного досвіду“, заініційованої центром з метою наукової допомоги етнічним громадам, шкільним лекціям та загальній публіці.

Дослідний центр історії іміґрації – (Immigration History Research Center – IHRC) був заснований 1965 року як відповідь на велике зацікавлення ролею іміґрації в утворенні Америки.

Сьогодні центр має велику кількість різних архівних документів про іміґраційні групи по цілій країні, з окремим зосередженням над групами з Европи та Близького Сходу, іміґрація яких відбувалася напередодні XX століття.

Центр також пропонує цілий ряд окремих програм і публікацій, спрямованих на краще розуміння іміґраційного досвіду.

Ці джерела матеріялів і програм центру притягають дослідників з цілої Америки та з-за кордону. За інформаціями стосовно проєкту треба звертатися до куратора та заступника директора Джоел Вурл: (612) 625-0553 або wurlx001@umn.edu.

Слід підкреслити, що серед матеріялів іміґраційних збірок Дослідного центру історії іміґрації при університеті Міннесоти українська збірка матеріялів про українську іміґрацію є найбільшою.

Український музей в Чикаґо – вікно в наш національний світ

Зліва: Роза Ґабрера, Марія Климчак, Ліда Ткачук, Орест Гриневич, Христина Таран.

ЧИКАҐО. – 6 квітня в Українському національному музеї відбулася цікава сесія-зустріч представників етнічних музеїв міста. Експонати нашого музею відкривають Україну американській спільноті.

Наша чикагська громада гордиться своїм музеєм, який задовольняє певний інформаційний та культурний запит на „українськість" в американському суспільстві.

Головним своїм завданням УНМ, в рік відзначення 50-літнього ювілею, бачить об'єднання зусиль усіх хвиль нашої еміграції у напрямку духовного ренесансу нашого народу, щоб українська спільнота була і надалі шанованою на цьому континенті.

Документи, опубліковані в США та Канаді, засвідчують, що люди, які вирушили наприкінці XIX століття за океан, були практично приречені на асиміляцію. Мова тих людей була далекою від літературної, часто вони були неписьменні. І вже в другому поколінні стали б здобиччю інших культур.

На щастя, тут відіграла свою особливу ролю Українська Церква, яка врятувала самобутнє духовне життя емігрантів в країнах поселення. Архів УНМ зберігає свідчення про те, як розвивалося духовно-культурне життя у громаді.

Пожовклі від часу світлини, датовані 1912, 1915, 1916 роками, розповідають про згуртування українців у громаду: при церквах вже діяли хори, гуртки вишивання, аматорський театр, перші спроби зберегти для майбутнього рідкісні речі народного побуту, що зберігаються у музеї сьогодні.

Відтак громада заснувала мережу українознавчих шкіл, метою яких було навчати української мови, культури та релігії. Українці Чикаго виплекали високу культуру міжконфесійних взаємин, засвоїли досвід життя в умовах плюралістичного суспільства, навчили українських людей не потіснювати один одного, а допомагати і поважати...

Минуле, майбутнє і теперішнє переплетені великою посвятою вчителів українознавчих шкіл. Про них треба писати книжки та створювати кінофільми. Адже більшість їх вихованців продовжують зберігати у своїх родинах українські традиції та рідну мову, займаючи при цьому високі позиції в американському суспільстві.

У минулому році відзначено два золоті ювілеї українознавчих шкіл – „Рідної Школи" та Української школи при православному соборі св. Володимира. Сьогодні у цих школах навчається майже 500 учнів. Значить, є майбутнє у громаді. Феномен самозбереження українців далеко від батьківщини став предметом зацікавлення американських антропологів, вчителів середніх та вищих шкіл, студенства міста, музейних співробітників.

Сесія етнічних музеїв відбулася згідно з пляном праці центрального Філд-музею – в програмі культурних взаємозв'язків та обміну досвідом.

Тема зустрічі – „Українські суботні школи". Директор програми, антрополог П. Роза Ґабрера, високо оцінила, як УНМ підготував і провів пізнавальну програму для представників 42 етнічних музеїв міста, а також для вчителів американських шкіл. Екзекутивні директори музейної програми культурних зв'язків П. Ребека Северсон та П. Міхаела Марчі підкреслили, що на прикладі виставки та програми УНМ будуть навчатися інші етнічні групи міста.

Успішному проведенню сесії музей завдячує екзекутивному директорові О. Гриневичу, членам Організаційного комітету П. Х. Таран та Л. Ткачук, д-рові Ю. Грицеляку, а також директорові „Рідної Школи" Н. Хойнацькій та багатьом учителям.

В інтерв'ю радіопрограмі „Українська хвиля" директор УНМ Я. Ганкевич сказав: „Тому що сьогодні музейне Чикаго зацікавлене нашим життям, ми стараємося якнайбільше розповісти американській спільноті про нас, українців, бо на цій землі ми живемо під одним дахом.

Найголовнішим завданням для нас завжди було і залишається збереження рідної мови, передання наших традицій дітям та онукам. Наша історія живе з нами.

Українці поборюють ті самі труднощі у повсякденному житті, що і інші етнічні громади.

Специфічні проблеми є і в рамках культурної діяльности, оскільки проблеми кожної окремої громади не залежать від уряду держави чи штату, і тому наші відвідувачі цінять те, що українська громада є сильною і взірцевою для інших.

На культурологічні цілі спрямовані добровільні датки та волонтерська праця тих, для кого слова „Україна" та „українство" співзвучні життю. І ми вдячні усім, хто з нами співпрацює".

Українське Чикаго гордиться тим, що музей продовжує жити активним життям і є своєрідним послом нашої культури на американській землі. Такі сесії-зустрічі в рамках музейної співпраці відкривають вікно в наш український світ.

Марія Климчак,
редактор радіопрограми
„Українська хвиля"

На підтримку "Рідної Школи"

Розуміючи вагомість етнічного шкільництва, губернатор стейту Ілиной Джордж Раєн висловив у листі вітання учням-випускникам Школи українознавства Товариства „Рідна Школа" в Чикаґо з приводу закінчення шкільного року. Він також похвалив учителів і батьків за їхню відданість у зберіганні та поширенні української мови і культури. На світлині зліва: Пет Міхальскі, асистент губернатора для етнічних справ, учень Тарас Гринів, директор школи Надія Хойнацька і учениця Дарія Хидляк.

Випускники „Рідної Школи" в Бафало, Н. Й. (в другому ряді – зліва): Юрій Депутат, Олег Гурмак, Олена Дятель, Микола Гурмак і Олесь Савка отримали нагороди від УНСоюзу, які вручив Радний УНСоюзу, голова Округи відділів УНСоюзу в Бафало Осип Гаврилюк. В першому ряді (зліва): вчителька Ольга Чмола, директор школи Оксана Бережницька, інспектор Шкільної ради Микола Дупляк, вчителька Леся Савка, в третьому ряді – о. декан Мар'ян Процик, голова іспитової комісії Діяна Хутко, члени Батьківського комітету Наталка Чучман і Ганя Середюк.

УКРАЇНА І СВІТ

„Ми чинили так, як вільні громадяни вільної країни“

В Україні, яку міжнародні правозахисні організації протягом останніх років постійно звинувачують у тискові владних структур проти незалежної преси, виявляються нові й нові факти цього тиску, а то й відвертого переслідування окремих журналістів і друкованих органів. Цими днями розголосу в Києві набули спроби Державної податкової адміністрації задушити видавництво „Такі справи“. Воно було засноване в Литві ще в останні роки горбачовської „перебудови“ і відоме тим, що, всупереч забороні влади, друкувало і розповсюджувало метеріяли Народного Руху України. Що діється довкола „Таких справ“, певне уявлення дає відкритий лист з 21 червня київського журналіста Юрія Луканова, колишнього голови відділу інформації НРУ і автора книжки „Третій Президент“, до Президента Леоніда Кучми, уривки з якого ми пропонуємо читачам „Свободи“.

Шановний Пане Президенте!

Хоч я й написав про Вас книжку, але, як Ви пам'ятаєте, ніколи до Вас не звертався і не зустрічався з Вами особисто. Мало того, відтоді я майже не писав про політику. Чого ж це я раптом не просто знову звернувся до політики, а ще й одразу з відкритим листом до Вас?

Спонукала мене до цього вкрай драматична ситуація, яка склалася навколо видавничо - поліграфічного центру „Такі справи“. Саме того видавничого центру, котрий 1997 року, не питаючи ні в кого дозволів і санкцій, надрукував моє незалежне дослідження про Вашу діяльність. Так само, як і я ні в кого не питався дозволу, коли писав ту книжку. До того і після того „Такі справи“ з власної ініціятиви спонзорували і видали значну кількість речей, пов'язаних з культурою й історією України.

...Ми чинили так, як і мають чинити вільні громадяни вільної країни, котрим нічого боятися за свої вчинки, якщо вони не порушують закону. Для мене очевидно, що діяльних й ініціятивних громадян мусить підтримувати держава. Якщо вона не здатна на це, то принаймні не повинна заважати. Але мені у страшному сні не могло наснитися, що в незалежній Україні найініціятивніші члени суспільства будуть зазнавати переслідувань.

20 червня для „Таких справ“ могло б стати святковим днем. На кількох телеканалах, в тому числі і загальнонаціональних, показали репортаж з презентації унікальної пам'ятки слов'янської писемности – „Велесової книги“, яку видали „Такі справи“. Я думаю, що президент фірми Сергій Данилов міг би почуватися іменинником, ... але іменини йому зіпсував податковий начальник В.Дієсперов: за його вказівкою того ж дня фірмі заарештували банківські рахунки. На початку тижня на підприємство приходила група контролерів- податківців. Разом з ними на фірму з'являлися здоровані з автоматами і в бронежилетах.

Я бачив деякі сцени з тієї візити, які працівники „Таких справ“ зафіксували на відеокамеру, і мені ставало моторошно. Не від вигляду грізних автоматників. А від того, що їх використовують для розправи з тими, кого Ви, Пане Президенте, обіцяли підтримувати у своїй програмі і в своїх численних промовах. Я маю на увазі представників середньої кляси, які досягнули капітал не крадіжками, а своїми мізками і горбами. Саме до таких належить і Сергій Данилов, котрий ще 1988 року розпочав фірму з нуля і зробив одним з найбільших поліграфічних підприємств України, обладнаним найсучаснішим устаткуванням.

Я кажу про це так упевнено, бо стежив за становленням „Таких справ“, і навіть брав у ньому участь, від самого заснування фірми. А Сергій Данилов – мій товариш, якого я надто добре знаю, щоб повірити, ніби він зробився бандитом.

Через п'ять років після опублікування моєї книжки про Вас, Пане Президенте, „Такі справи“ надрукували книжку, присвячену ще одному політикові. Цього разу вони виступили навіть не видавцями, а просто поліграфістами – виконали замовлення на друк брошури про Юлію Тимошенко... Податковий десант висадився негайно після того, як вищезгадана брошура з'явилася на ринку. Перед вікнами бухгальтерії „Таких справ“ стояв автомобіль з мікрофонами спрямованої дії. Фірму з солідною репутацією прослуховували, ніби бандитське кубло. За одним з бухгалтерів встановили стеження, ніби за кримінальним злочинцем.

Це тривало цілий місяць. В результаті прес-служба ДПА (Державної податкової адміністрації) зробила гучну заяву про те, що, мовляв, викрито активного учасника протиправних дій, учасника цілої мережі фірм, які займалися відмиванням брудних коштів під контролем Юлії Тимошенко.

Мова йшла про „Такі справи“... Податківці подали до суду..., але після усіх грізних слів спромоглися тільки вимагати, аби суд визнав недійсною угоду про друк отієї самої брошури про Юлію Тимошенко. Оце й усе. Та й то суд залишив їхній позов без ухвали, оскільки не отримав ніяких доказів порушення закону...

Чому ж азаровці (*від прізвища керівника ДПА М. Азарова – Ред.*) влаштували таке ганебне полювання на відьом?... Скоріше за все, вони у час передвиборчої лихоманки вирішили, що надрукувати щось для Юлії Тимошенко можуть тільки контрольовані нею структури. Вони поспішили доповісти нагору, що нарешті зловили когось, хто за вказівками Тимошенко займається якимись незаконними справами.

І тепер азаровці мусять якось виправдати свої гучні заяви. І вони з усіх сил намагаються це зробити. Вони діють за відомим з комуністичних часів принципом – була б фірма, а справу ми їй пришиємо.

Власне, Пане Президенте, чому я звертаюся до Вас? Бо не думаю, що Ви були б зацікавлені в черговому скандалі, про який писала б міжнародна преса, який би пережовували внутрішні засоби масової інформації. Тим часом безцеремонні дії азаровців призведуть саме до цього. Адже засновників і власників „Таких справ“ аж ніяк не назвеш кроликами, котрі мовчки чекатимуть, що їх проковтне удав. Вони вміють захищатися і відстоювати свої інтереси. Тим більше за умови, коли совість їхня чиста й вони не мають чого боятися.

Отож, Пане Президенте! Закликаю Вас: втрутіться у цей конфлікт, зупиніть податківців, примусьте спрямувати їхню енергію на викриття справжніх злочинців, а не мітичних. Якщо їх не зупинити, то ніхто в цій країні не зможе бути впевнений у завтрашньому дні. Навіть глава держави.

Юрій Луканов,
журналіст,
лавреат Премії ім. Івана Франка
Національної спілки журналістів

Довголітня історія Бродів

Територія сучасних Бродів була заселена нашими прапредками ще в кам'яний вік, про що свідчать крем'яні знаряддя з часів пізнього палеоліту та мезоліту (40–8 тисяч років тому). У 1241 році Броди та всі сусідні оборонні остроги були знищені татарськими ордами хана Батия. Броди, що знаходилися на пограниччі польського королівства та литовського князівства, не раз переходили з рук до рук, поки остаточно не стали здобутком Польщі. У західній околиці Бродів виріс добре укріплений замок, котрий мав зупинити татарські набіги на так званому Чорному шляху.

В 1584 році Бродам надано Маґдебурзьке право. 1648 року жителі Бродів і околиць організували бойові загони, котрі громили польську шляхту. Після козацької перемоги, при допомозі місцевого населення, здобули Броди.

У 1734 році Броди здобули гайдамаки. Перелітали через Броди також і ґураґани воєн Наполеона. Привілеї міста притягували до Бродів багато чужинців. Крім поляків і євреїв, бачимо тут вірменів, греків, до Бродів приїздили купці з арабських країн, Туреччини, Московщини, Персії, навіть Індії, а також з Німеччини, Австрії, Франції і Голяндії. Броди протягом довгого часу були на другому місці після Львова в торговлі.

В половині XVIII ст. східні купці привезли до Бродів бацилі холери, кілька тисяч людей впали її жертвами. Броди відвідували визначні особи: австрійські цісарі Йосиф II і Франц I, генерал Мирон Тарнавський вчився у місцевій гімназії, 1891 року зупинилася Леся Українка, коли їхала з Волині до Відня лікуватися. В 1914 році Броди зайняло російське військо, але в 1915 році в місто повернулася австрійська армія. 1918 року у Бродах створилась українська влада. Влітку 1920 року на цих теренах відбулись жорстокі бої між польськими військами та Першою кінною армією Будьонного.

Українська бурса у Бродах ім. Маркіяна Шашкевича була осередком української свідомої молоді. Бурсу відвідував Митрополит Андрій Шептицький. У 1941 році бурса була зруйнована під час нападу німецьких літаків.

Товариство українських студентів „Смолоскип“ у Бродах виникло на початку 30-их років, в час найбільшого свавілля польської реакції на наших землях. „Смолоскип“ сприяв розвиткові української культури. Також діяли таємний Пласт і спортовий клюб „Богун“.

З приходом у 1939 році більшовицької влади почалася нова недоля Бродів. Припинили свою діяльність українські товариства і організації, почалися арешти і депортування патріотів та їх сімей у Сибір, населення почало голодувати. Влітку 1941 року Броди зайняли гітлерівські війська. В перші дні липня проходили багатолюдні віча з Богослужіннями у церквах – з нагоди Акту 30 червня про відновлення державности. Тисячі найкращих синів і дочок ставали під блакитно-жовтий і червоно-чорний стяг. Відкрилися українські культурно-освітні заклади, запрацювали Дім „Сокола“, музичний дім, хор, бібліотека, станиця ОУН. Одначе німці прийшли не для того, щоб дати Україні волю. Невдовзі вони ліквідували самоврядування українських самостійників, заарештували чільних членів ОУН. Це викликало опір з боку свідомого українства. Стали створюватися збройні відділи для боротьби з окупантами. Згодом вони оформилися в Українську Повстанську Армію. Багато колишніх студентів-бродівчан склали свої голови на полях війни в складі Першої Української дивізії „Галичина“ і в загонах УПА.

В липні 1944 року дивізія вступила під Бродами в трагічний бій з совєтським військом, яке кількісно і збройно набагато разів перевищувало сили нашої дивізії. Сьогодні про цю трагедію розповідають експонати Бродівського історично-краєзнавчого музею.

В місті виходить газета „Голос відродження“, є лікарня, бібліотека, кінотеатр. З давніших архітектурних пам'яток збереглися колишній костел св. Духа, єврейська синагога, оборонні укріплення, фортеці, міські оборонні вали, є пам'ятники Т. Шевченкові та І. Франкові, плянується спорудження пам'ятника Петрові Федунові (Полтаві), редакторові журналу „Юнак“, референтові пропаґанди Головного проводу ОУН, начальникові політичного відділу Головного військового Штабу УПА.

Осип Панчишин,
уродженець села Пеняки
Бродівського району

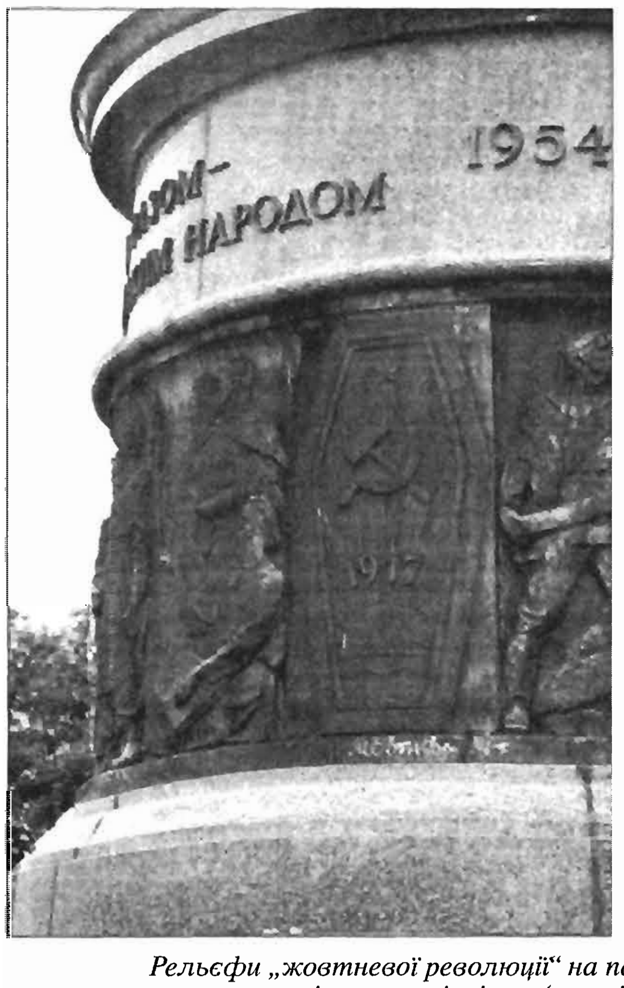
Спотворена слава Переяслава

ПЕРЕЯСЛАВ-ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ. – 18 серпня 1859 року Тарас Шевченко, відвідавши Переяслав, писав: „Якби то ти, Богдане п'яний, тепер на Переяслав глянув, та на замчище подививсь, упився б, здорово упивсь!“. Оцінка поета залишається актуальною і в наші дні. Сумною виявилась доля цього старовинного містечка. За роки радянської влади начебто забуто, що Переяслав був свого часу одним з трьох найбільших міст Русі, а пізніше став й духовним центром України. В місцевому колегіюмі серед інших видатних просвітників викладав Григорій Сковорода. Іван Мазепа спорудив тут Вознесенський собор. У 1666 році, невдовзі після сумнозвісної ради, Переяслав став осередком великого антимосковського повстання. 18 липня козаки у Богушківці вбили переяславського полковника, який був ставлеником Москви, обрали нову старшину. Наступного дня повстав Переяслав. До повсталих приєдналися мешканці довколишніх містечок і сіл. Але здобути штурмом Переяславську фортецю, де засіла царська залога, не вдалося. Росія кинула проти повстанців двотисячне військо і великі загони калмиків. Повстання було придушене, його провідники страчені. Чи про це говоритимуть під час святкування річниці козацької ради? Ці та інші події поступилися перед піднесенням значення Переяславської ради 1654 року. Тепер про забуте провінційне містечко згадують тільки з настанням річниць „возз'єднання“ України з Росією.

Відразу після появи президентського указу про чергову річницю Переяславської ради на центральній площі Переяслава з'явилися транспаранти на честь „вічної єдности Росії і України“. Поза ними нічого не змінилося в Переяславі: як і раніше, лякають водіїв і піших розбиті вулиці, вражають занедбаністю старовинні собори, обурюють соромітницькі написи вздовж стін. Видається, що дух гучних прославлень „возз'єднання“ за часів комуни ніби зачаївся у місті і визирає у спорожнілій „дошці пошани“, у рельєфах „жовтневої революції“ на пам'ятнику „братерства з Росією“, і ніби чекає, що новий президентський указ воскресить минуле...

А втім, колишні символи подекуди служать кмітливим переяславцям: підліток зметикував, що за пам'ятником і новими транспарантами можна накосити свіжої запашної трави для власної кози. От і добре!

Фелікс Хмельковський

Рельєфи „жовтневої революції“ на пам'ятнику „братерства з Росією“ нездатні замаскувати занедбаність древніх соборів, але практичні мешакнці міста (на світлині праворуч) усе ж користуються нагодою набрати сіна біля офіційних монументів.

Нещодано на центральній площі Переяслава з'явилися транспаранти на честь „вічної єдности Росії і України“.

МАНДРІВКА В ІСТОРІЮ МОВИ

Якби тоді татари не напали...

На думку київського філолога проф. Івана Ющука, „українська мова виникала тисячоліттями. Її основні елементи були започатковані ще в часи, співвідносні з виникненням латинської мови, тобто три тисячі років тому. Ще до створення Київської держави вона опанувала великі простори Центрально-східньої Европи. Разом із тим українська мова зазнала різних впливів, зокрема мови готів, які вторглися в III-IV ст, н. е., мови гунів (IV–V ст.) та ін. У VI–VII ст. вона вже мала окреслено сучасні обриси, про що засвідчує сербсько-хорватька мова. Як відомо, предки сучаних сербів і хорватів у VI–VII ст. н. е. переселилися з України на Балкани, зберігаючи багато елементів, властивих українській мові. Незважаючи на вплив мови аборигенів – іллірійців, яких підкорили серби, і тепер дуже відчутна близькість сербохорватської мови до української, що відзначають усі мовознавці... з усіх слов'янських мов саме українська розвивається безперервно від часу її виділення з якогось прадавнього індоевропейського масиву й до нашого часу, доказом цього є місце проживання її носіїв".

Проф. А. Бурячок покликується на погляд російського вченого В. Кипарського, висловлений у Збірнику відповідей на питання мовознавства (до IV Міжнародного з'їзду славістів): „...Те, що слов'янська прабатьківщина була між Карпатами, Придніпров'ям (заходячи далеко за лівий берег Дніпра) і Пінськими болотами, де з найдавніших часів панує суто слов'янська топоніміка, є в наш час загальновизнаним" .

І ще у зв'язку з цим зацитуємо проф. І Ющука: „Саме звідси, з території України, йшла слов'янська експансія, а отже, поширювалася й слов'янська мова, яка, стикаючись з іншими мовами інших племен, набувала відмінних рис і започатковувала нові мови".

А сама згодом потрапила у виїнятково несприятливі, тяжкі історичні обставини. Писав про ці обставини Василь Ключевський, один з найбільших російських істориків: „Уявіть собі, що Київ не був би взятий і зруйнований татарами... Київ залишився б столицею першої і великої руської держави. Офіційною мовою стала б не суміш старослов'янської та фінської мов, а слов'янсько-українська. Український письменник Гоголь не мусив би писати російською мовою, а Пушкін писав би по-українськи...".

Якщо можна говорити про три тисячоліття нашої мови, то це дає підстави шукати слідів її зв'язку з прамовою.

Ось що у звязку з цим пише київський дослідник Юрій Мосенкіс: „...Мене зацікавила гіпотеза, згідно з якою всі мови світу походять від однієї первісної мови. Про це говориться й у Святому Письмі: 'І була вся земля – одна мова і один говір' (Буття, 11:1). Єдина першомова – легенда чи реальний факт? Я почав шукати літературу з цієї проблеми.

Проте у колишньому СРСР книжок на таку тему не видавалося. Із закордонних за кращу вважається праця американця М. Сводеша „Походження й розходження мови", що її видано в Лондоні 1972 року, вже після смерти автора. Обсяг – понад 200 сторінок. Я переклав її, але й там не знайшов відповіді на питання, що мене цікавили.

Єдиний спосіб довести, що в далекому минулому існувала єдина первісна мова – реконструювати її словник, користуючись даними теперішніх мов...

Порівняймо українське ЛИТИ, прадагестанське ЛЬ. ЛЬЛЬ – вода, нівхське ЛИХ – дощ, китайське ЛУ – роса, ЛЮ – тексти, маяйське (мова індіянців Центральної Америки), АЛ – вода, ЛОЛ – вологий (суазілі, Африка) ЛОА – мокнути, бути вологим. Ці слова, як і багато інших подібного звучання і значення в мовах різних континентів походять від первісного слова ЛЬ – вода, волога (через Ь позначаємо єдиний невизначений голосний первісної мови)

Українське МАТИ, МАМА, шумерське АМА, китайське МУ, суахілі МАМА, одна з папуаських мов – АМ, кхмерське МАЕ і чеченсське НАНА, адигейське НИ, мова майя НА, НАА походять від первісного МЬ (МА) і НЬ (НА) – можливо, носові М і Н у першомові не розрізнялися.

Таких первісних слів реконструюється десь 100–200. Більшість із них збереглася в усіх мовах світу, причому одне першослово може бути представлене навіть кількома десятками слів сучасної мови. Зокрема українські слова МАРА, МАНА, ОМАНА, МАЛО, МЕНШЕ, МОРОЗ, МЕРЗЕННИЙ, ІМЛА, МОРОК, МЛІТИ, МІЛКО, МЕРТВИЙ, ПОМИЛИТИСЯ, МОВЧАТИ, МИНУЛИЙ, МОГИЛА, МОРИТИ, МИМО, МАРНО, як і багато слів схожого звучання і значення в інших мовах світу, походять від одного первісного слова МЬ із первинним значенням НІ і похідними ПОХИБКА, ЗЛО, СМЕРТЬ, СОН, МОВЧАННЯ. Нас не повинен турбувати збіг МЬ – МАМА та МЬ – НІ, бо вони могли відрізнятися і музичним тоном, (як слова китайської мови), і обставинами вжитку...

З усього випливає, що передісторія української мови поділяється на періоди: 1 – єдина прамова людства; 2 – ностратична прамова (з латинської – „наша"); 3 – праіндоевропейська мова (розпалася в кінці IV тисячоліття до н. е.); 4 – праслов'янська мова (III тис. до н. е. – V ст. н. е.); 5 – давньоруська мова (VI – IX...XIII ст.). Її визнають не всі дослідники...".

Отже, зупинімося тепер на цьому невизнанні давньоруської мови. Зокрема на думці академіка Степана Смаль-Стоцького:

„З поглядами на нашу мову вийшло у нас таке, як з поглядами на Київську Русь, що все ще панує у нас непевність, що вона таки була, звідки взялася, чия вона була, хто до неї має право. Ми попали в залежність від чужинецької наукової ідеології та сліпо повторювали, що чужинці нас про те навчали. Як з Київської Руси зробили вони „общерусьну" державу, так було їм ще потрібно і мову Київської Руси зробити „общерускою", з чого зродилася у них теорія „праруської" мови, „праруської" єдности, щоб виправдати „єдину неділимую" політичну єдність в найновіших часах, яку саме життя і чим раз глибше пізнання історичного розвитку українського народу вповні заперечувало.

Наслідки того були такі, що ми й самі не знали, і досі ще напевно не знаємо правдивої ціни тому, що наші предки на ниві мовної культури створили, яких успіхів досягнули. А був у нас славний, розкішний розвиток мови в старій добі, такий розкішний, що та мова своєю високою культурою ще навіть і тоді, коли український народ втратив свою державність, свою політичну самостійність, здобула собі нові терени в Литві і Молдавії, зробила могутній посів культури в Московщині, підбила Білорусь зовсім під свій вплив. Але ми того факту ще й досі майже зовсім несвідомі, що великі здобутки духу українського народу запліднювали тоді думку усіх його сусідів".

Петро Часто

Треба запобігти національній ганьбі

Заява СКУ про Переяславську раду

18 січня 1654 року Богдан Хмельницький скликав в Переяславі на козацьку раду генеральну старшину і полковників, шоб прийняти „протекцію" московського царя. Того ж дня зібрали на майдані усіх мешканців Переяслава, козацьку старшину та козаків і передали їм цю вістку. Видатні українські історики і науковці вважають, що цей союз приніс Україні багато лиха. Через цей договір Україна втратила свою незалежність і зазнала кривд, які тривали триста тридцять сім років – панщину, депортації і заслання, терор, голодомори, занепад української мови. Спочатку в царській Росії, а потім в Радянському Союзі події 1654 року подавалися неправильно, тенденційно. Переяславський договір росіяни інакше й не називають, як довічне „возз'єднання" України з Росією. Т. Шевченко в своєму „Кобзарі" висвітлював хибність рішення Б. Хмельницького щодо цього союзу. І сьогодні в незалежній Україні ще відчуваються наслідки цього ганебного союзу. 13 березня цього року Президент України Леонід Кучма видав Указ про відзначення 350-річчя Переяславської козацької ради 1654 року. До програми „відзначення" цього акту включені наукові конференції, круглі столи, видання науково-історичних матеріялів та проведення тематичних радіо та телепрограм. В квітні ц.р. при особистій зустрічі з президентом СКУ тодішній керівник Адміністрації Президента В. Литвин запевнив, що відзначення цієї події має відбутися виключно на історичному рівні, а не як прославлення цього акту.

Ми оцінюємо указ як перший в історії приклад національної байдужости, коли уряд незалежної держави заплянував офіційно відзначити подію, яка привела до поневолення і втрати державности власної країни і народу. Тому на пленарному засіданні Секретаріяту СКУ 1 червня ц. р. було вирішено сприяти об'єктивному вивченню обставин Переяславської угоди та її довготривалих і болючих наслідків для України.

СКУ плянує до кінця 2003 року видати монографію про Переяславський договір і трагічний шлях України після його підписання. СКУ звертається до провідних українських істориків в діяспорі зі закликом взяти активну участь у наукових конференціях, круглих столах і в радіо та телепрограмах з метою об'єктивного висвітлення цієї трагічної події в історії України.

Ми повинні докласти всіх зусиль, щоб майбутні покоління українців вчилися з підручників історії, в яких подається правдива історія нашого народу, його здобутки і прагнення. Тільки в цей спосіб ми зможемо запобігти національній ганьбі, яку принесло б „відзначення" Переяславської ради 1654 року.

За президію Секретаріяту СКУ
Аскольд Лозинський,
президент
Віктор Педенко,
генеральний секретар

Переяслав - символ нашої трагедії

НТШ Америки і Канади – про відзначення 350-річчя Переяславської ради

Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці і Наукове товариство ім Т. Шевченка в Канаді поділяють думки Ради Наукового Товариства ім. Т. Шевченка в Україні („Свобода" з 5 липня, ч. 27) у справі Указу Президента України про відзначення 350-річчя Переяславської козацької ради 1654 року.

Переяславська угода перетворила Україну в колонію і принесла рабство українському народові на кілька століть. „Видав нас усіх Хмельницький московському цареві в неволю...", – читаємо в листі чорнобильського протопопа до чорнобильського підстарости вже 27 січня 1654 року. Цей біль і трагедію, яка вже проявлялася впродовж майже двох століть, передав Т. Шевченко у своїй „Розритій могилі".

Нашим сучасникам і майбутнім поколінням цю чорну дату 1654 року в українській історії треба глибше досліджувати щодо того, що вона принесла Україні за майже 338 років поневолення, як вона привела до обкрадання української культури, науки, мови, Церкви, творчих одиниць, до нищення українського народу і руйнування державності.

З огляду на це, НТШ в Америці в квітні 2002 року проголосило конкурс на написання наукових монографій „Про наслідки Переяславської угоди", пропонуючи дослідні гранти. Цим НТШ заявило готовність внести свій вклад у висвітлення правдивого значення цієї дати в історії України.

Д-р Лариса Залеська Онишкевич,
голова НТШ в Америці,
Д-р Дарія Даревич,
голова НТШ в Канаді
8 липня 2002 р.

ПОРАДИ ДЛЯ НОВОПРИБУЛИХ

Що може зробити для вас Служба соціяльного забезпечення США?

У цій добірці „Свобода" подає стислу інформацію про найважливіші аспекти програм соціяльного забезпечення у США, Додаткового соціяльного доходу, так званого SSI, а також програми „Медікер", які можуть зацікавити новоприбулих імігрантів з України. Повнішу інформацію з цих питань можна дістати з Інтернету на веб-сайті www. ssa. gov або безкоштовним телефоном 1-(800) 772-1213 (англійською та еспанською мовами).

Число (номер) соціяльного забезпечення

Допомоги, які можна дістати в межах програми Служби соціяльного забезпечення (Social Security Administration), розраховуються від суми, зареєстрованої за вашим числом соціяльного забезпечення – так званим „Social Security Number (SSN)". Важливо користуватися правильним номером і пильнувати, щоб ваше ім'я, за яким ви зареєстровані за місцем вашої роботи, збігалося з ім'ям, зазначеним на вашій картці Служби соціяльного забезпечення. Якщо ви змінюєте ім'я, то обов'язково зверніться до Служби соціяльного забезпечення з заявою про зміну його на картці. Ця послуга надається безкоштовно. Номер Служби соціяльного забезпечення мають також діти, оскільки батьки повинні вказувати номери дітей як утриманців у своїх податкових декляраціях.

Сплата податків на Соціяльне забезпечення

Якщо ви працюєте за наймом, то ваші податки на соціяльне забезпечення і „Медікер" будуть відраховуватися за місцем вашої праці і переказуватися до IRS (Служби внутрішніх надходжень). Якщо ви працюєте для себе, то повинні сплатити податок на соціяльне забезпечення разом з поданням податкової деклярації. У цьому випадку ви сплачуєте податок за сумісною ставкою робітника і працедавця, але існує ряд відрахувань від податкової бази, які зменшать суму податку.

Право на пенсію

За ваш трудовий стаж і сплачені податки ви отримуєте умовні точки, які визначать розмір вашої пенсії в межах програм Служби соціяльного забезпечення. Максимальне число точок за рік – чотири. У більшости випадків для отримання пенсії треба мати 40 умовних точок – мінімум 10 повних років трудового стажу. Особи, які не досягли пенсійного віку, але втратили працездатність або годувальника, можуть мати менше умовних точок для виплати їм допомоги.

Розмір пенсії з соціяльного забезпечення

Пенсія з фондів Служби соціяльного забезпечення розраховується як відсоток від середньої суми вашого доходу впродовж більшої частини вашого трудового стажу. Мета програми Служби соціяльного забезпечення не полягає в тому, щоб стати єдиним джерелом утримання при виході на пенсію або втраті працездатности чи годувальника, а в тому, щоб забезпечити додатковий дохід до пенсій, заощаджень, інвестицій і т. п. Працівники, які мали меншу платню, дістануть пенсії за вищою відсотковою ставкою, ніж ті, хто мав вищі заробітки. Працівник з середнім рівнем заробітку має отримувати близько 40 відсотків від свого середнього заробітку впродовж трудового стажу. Телефоном Служби соціяльного забезпечення 1 (800) 772-1213 можна дістати безкоштовну інформацію щодо виплат за віком, непрацездатности або втратою годувальника, які вам належать.

Які допомоги виплачуються за програмами соціяльного забезпечення?

Існує 5 основних видів допомог, які виплачуються з податків на соціяльне забезпечення: за віком, непрацездатністю, членам родини, у зв'язку з втратою годувальника і „Медікер". Про допомогу в межах Додаткового соціяльного доходу (SSI) розмова піде в наступних публікаціях.

Виплата за віком. Ця допомога надається після досягнення повного пенсійного віку (допомога за неповною ставкою може виплачуватися з 62 років) усім, хто має достатнє число умовних точок. Повним пенсійним віком для тих, хто народився до 1938 року, вважається вік 65 років. Далі пенсійний вік поволі зростає до 67 років для осіб, які народилися у 1960 році чи пізніше. Особи, які продовжують працювати після досягнення ними пенсійного віку, дістануть особливі умовні точки за кожний місяць, коли вони не діставали допомоги, аж до досягнення ними віку 70 років.

За непрацездатністю допомоги виплачуються особам будь-якого віку з достатнім числом умовних точок Служби соціяльного забезпечення, які страждають від фізичних чи розумових розладів, що не дозволяють їм мати значний дохід протягом одного року чи кількох років, або особи зі смертельною хворобою. Звичайно значним доходом вважається дохід 740 долярів на місяць і вище. Програма допомоги непрацездатним передбачає заохочувальні заходи, які полегшують повернення до праці, зокрема виплату допомоги і оплату медичних послуг у початковий період відновлення трудової діяльности.

Виплати членам родини. Якщо ви маєте право на виплату допомоги за віком чи непрацездатністю, то члени вашої родини теж мають право на такі допомоги. Членами родини визнаються: чоловік (дружина) не молодші 62 років або молодші, якщо мають на утриманні дитину не старше 16 років; неодружені діти до 18 років; або молодші 19 років, які ще відвідуть школу, або непрацездатні діти 18 років і старші. Якщо ви розлучені, то ваш чоловік чи дружина мають право на допомогу, оскільки раніше були з вами у шлюбі.

У зв'язку зі втратою годувальника члени його родини мають право на виплату допомог, якщо годувальник мав достатнє число умовних точок за свій трудовий стаж. До таких членов родини належать – вдова (вдівець) 60 років і старше, або 50 років і старше при втраті працездатности, або будь-якого віку, якщо мають на утриманні дитину до 16 років; неодружені діти до 18 років; діти до 19 років, які вчаться у школі або непрацездатні діти 18 років і старші; батьки, які втратили основного годувальника. Вдові (вдівцеві) і малолітнім дітям у випадку смерти одного з батьків виплачується спеціяльна допомога у 225 дол. Розлучені мають право на допомогу, оскільки раніше перебували у шлюбі.

„Медікер" ділиться на дві складові: забезпечення лікарняних витрат (частина А) і забезпечення медичних витрат (частина Б). Звичайно особи віком понад 65 років, які дістають допомоги Служби соціяльного забезпечення, автоматично включаються до програми „Медікер". Це стосується також осіб, які дістають виплати за непрацездатністю впродовж двох років. Іншим особам для участи у програмі „Медікер" треба подати заяву. Частина А фінансується з податків працюючих на соціяльне забезпечення. З цих коштів оплачуються медичні послуги при госпіталізації хворого. Частина Б фінансується з щомісячних внесків учасників програми та інших надходжень. Ці кошти йдуть на часткову оплату медичних послуг, диспансерне обслуговування та витратні матеріяли.

Забезпеченеві (страхові) допомоги за інвалідністю

Служба соціяльного забезпечення – це програма соціяльного страхування, яка передбачає виплату щомісячних допомог працюючим особам, які мають інвалідність і не здатні працювати. Стан такої особи має бути достатньо важким, щоб вона не мала можливости працювати впродовж року або більше, чи міг викликати її смерть. Право на отримання допомоги базується на податках на соціяльне забезпечення, які сплачуєте ви і ваші працедавці. Розмір допомоги залежить від рівня вашого заробітку. Чим вищий ваш заробіток, тим вища ваша щомісячна допомога.

Якщо ви стали інвалідом до досягнення 24-річного віку, то, як правило, ви повинні набрати шість точок-кредитів впродовж трирічного терміну, який закінчується перед отриманням вами інвалідности. Якщо ви маєте від 24 до 30 років, як правило, ви повинні набрати кредити за половину терміну між віком 21 рік і часом, коли ви стали інвалідом.

Якщо ви стали інвалідом у віці 31 рік і старшому, то число необхідних кредитів залежить від вашого віку при настанні інвалідности. Також ви маєте заробити, принаймні, 5-річний запас кредитів (20 кредитів) впродовж 10 років безпосередньо перед настанням вашої інвалідности. Для отримання права на виплату допомоги статус громадянина не обов'язковий, але ви повинні мати дозвіл на працю у США.

Хто може діставати допомогу за інвалідністю?

Допомога виплачуються працюючому і певним членам сім'ї, зокрема неодруженій дитині до 18 років, якщо вона ще вчиться у школі за повною програмою навчання; неодруженій дитині старше 18 років, якщо вона стала інвалідом у віці до 22 років; дружині (чоловікові), старшим за 62 роки або будь-якого віку, якщо вона (він) доглядає вашу дитину, котра не досягла 16 років або стала інвалідом і отримує чеки; вдові чи вдівцю в стані інвалідности віком 50 років і більше.

* * *

У наступних публікаціях з цієї теми ми розповімо про SSI. Варто знати, що Служба соціяльного забезпечення безкоштовно надає перекладача для з'ясування вашої проблеми, але про це слід заздалегідь домовитися з місцевим відділом, який ви збираєтесь відвідати.

ДО УЧНІВ УКРАЇНСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ

в Дрогобичі з 1941–1944 рр.

Готується збірник про гімназистів, які тоді навчалися від 6 до 8 кляси. Зацікавлених просимо відгукнутися на адресу:

Ярослав Татомир
Медової Печери, 5/11
79038 Львів
E-mail: jartat@litech.lviv.ua

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Квартет Олександра Запольського вдруге виступає в Америці

Струнний квартет Олександра Запольського вдруге приїхав з Данії на гастролі до Америки. Про його дебют „Свобода" повідомляла 27 липня 2001 року. Тепер квартет О. Запольського дав два концерти на найстаршому міжнародному Фестивалі камерної музики Америки в „Мюзік Мавнтен", у штаті Конектикат, 23 і 30 червня. У складі квартету Олександра Запольського – Якоб Соельберґ, скрипка, Григорій Ходос, альт та Троельс Сване, чельо.

Програма 23 червня почалася з „Квартету ч. 2" Д. Шостаковича, який рідко виконується. Опісля ансамбль представив „Квартет К 575" В. Моцарта, граючи його світлими тонами.

У цьому концерті виступила мецо-сопрано Д'Анна Фортунато, яка виконала „Іль Трамонто" („Захід сонця") Оторіно Респігі та довершила прем'єру семи еспанських народних пісень Мануель де Фалья для голосу і струнного квартету. Версію для квартету аранжував О. Запольський. Голос співачки виповнений мелянхолійним настроєм, звучав з ліричною легкістю, а у народні пісні вона вклала багато темпераменту та чарівної пікантности.

В концерті 30 червня данський квартет виніс на розгляд публіки твір композитора Карля Нільсона – оркестрові „Малу сюїту оп. 1", яку О. Запольський аранжував для квартету. Це був добрий вступ до дальшої, широко знаної, але поважної програми. Квартети а-моль Брамса та ф-моль Бетговена були виповнені життєдайним повнокровним звуком. Далі був малознаний квінтет Габріеля Форе з участю піяніста Володимира Винницького. Виконання позначалося делікатністю гармонійного леготу з відтворенням чудесного „звукового малювання", яким композитор щедро користувався.

Богдан Марків

„Фраґменти з автобіографії"

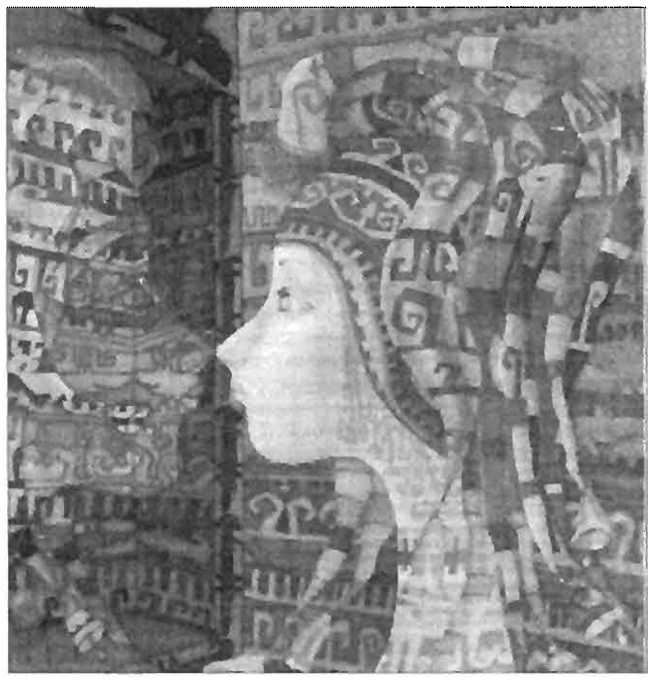
(Моїм дітям, внукам і правнукам)

АВРОРА, Кол. – Присвятивши свій твір в першу чергу своїм нащадкам, Іван Овечко, автор книжки „Фрагменти з автобіографії" веде розповідь, починаючи з місця свого народження – мальовничого села Володимирівки в степовій Україні на Мелітопольщині, аж до місця свого теперішнього замешкання в Кольорадо. Ниткою тягнеться розповідь про життя-буття в царській Україні, Україні радянській, Німеччині, Бразилії, Каліфорнії аж до Аврори. Незважаючи на те, що розповідь має родинний характер, все ж таки читач скористає з пізнавання цікавих епізодів у так багатому і пригодниицькому житті автора.

Книжка, видана „Укрпрес", має 109 сторінок у чепурній кольоровій обкладинці та коштує 12 дол. включно з пересилкою. Її можна придбати за адресою, Iwan Owechko, 916 S. Moline St., Aurora, CO 80012 тел. (303) 363-9221.

Акварелі на шовку Ірини Шух

Ірина Шух. „Дзеркало".

ТОРОНТО. – Малювання на шовку в нас мало знане, хоча цю техніку вже застосовували в Китаї за 2000 років до нашої ери. Швидко це уміння поширилось до Японії та розійшлося по Азії. В Европі малювання на шовку з'явилося в Середньовіччі. Особливий вислів знайшло воно у творчості імпресіоністів, які захоплювалися японським мистецтвом.

Техніка малювання на шовку дуже складна. Як пояснює Ірина Шух, їй доводиться спочатку приготувати шовк до малювання, накрохмалити й натягнути на підрамник. Малює вона аніліновим барвником на мокрому полотні. Окремі площини кольорів відгороджує одну від одної тоненькою лінією гарячої речовини, що складається з парафіни, бензини, каніфолю і ґуми. Це не дозволяє одній барві перепливти в іншу. В результаті маємо щось на зразок нашої історичної княжої емалі, де кольори відмежовані золотим дротиком. Кожна барва мусить висохнути, а тоді вже слід братися до другої, третьої і т. д. Треба бути витривалим, бо картина під час малювання мусить лежати ввесь час на горизонтальній поверхні. Ця техніка вимагає сильної концентрації, швидкости, не дозволяє помилитися та не дає відпружитися ні на хвилину. Барви в готовій праці мисткиня закріплює під тиском пари в особливому контейнері. Незважаючи на таку важку працю, нашій мисткині вдається відтворити легкість у цих творах.

Ірина Шух малює інтуїтивно, бувають неочікувані ефекти, бо при сушенні кольори міняються. Малюнки ніколи не можна повторити. Кінцева картина дуже тривка, не блякне на сонці й не мусить бути за склом.

Враження, що якраз у малюванні на шовку Ірина Шух знайшла найкращий спосіб висловити свої емоції. Все, чим живе її душа, вона намагається відтворити в малюнках. Вона роздумує над суттю свого життя й шукає внутрішньої свободи у творчості.

Ірина Шух народилася в Сибіру, в родині батьків-засланців зі Західньої України, вісімнацятилітньою переїхала до Галичини, в село до бабуні й дідуня, де їй важко було пристосуватися до іншого стилю життя. По якомусь часі переїхала до Львова, де скінчила Інститут декоративного і прикладного мистецтва. Завдяки відмінним оцінкам, після закінчення інституту дали їй вибір, куди поїхати на працю. Вона вибрала Кишинів у Молдові, де працює також як графік і дизайнер одягу. Там живе тепер з чоловіком, також мистцем, та з 18-літньою дочкою.

На виставці, яка відбулася в Торонто в галерії КУМФ від 16 до 29 червня, Ірина Шух експонувала 48 великих картин на шовку.

Кольори у неї гармонійні, пульсують, живуть, мерехтять, як самоцвіти. Часто картини покриті суцільним орнаментом (безконечник, стилізовані собачки й інші фантастичні істори). На малюнку „Дві думки під одним дахом" бачимо взори, що нагадують перуанські орнаменти.

Тематика картин – це часто обличчя, в більшості жіночі. І хоча Ірина Шух це заперечує, можна бачити в них автопортрети. Часто на головах жінок чи чоловіків бувають шапки блазня з дзвіночками. Це, мабуть, віддзеркалює почуття інакшости й самоохорону мисткині (блазень є „інший", „невидимий", існує поза суспільством, може бути сам собою).

Незвичайно цікаві дві картини – „Відлуння І" й „Відлуння ІІ", що нагадують японські малюнки. На них помітні бамбукові пні й листя, що гнеться від вітру. Картина „Неферетіті, яка загубилась", майже зовсім абстрактна, з ледве помітними контурами відомого портрета-скульптури цієї жінки фараона. Цілком абстрактні є „Незрозумілі спогади", „З бабусиної скрині", „Забута дійсність" й інші, у яких мисткиня тільки кольорами зображує настрій.

Ірина Щух мала вже численні групові й персональні виставки в Молдові, Україні й різних країнах Европи. Її картина висить в бюрі ООН в Кишеневі. В минулому вона одержала за свої праці срібну медалю та почесний диплом за батік.

Ліда Палій

ПОСТАТІ

Монах і вчений

До 80-ліття проф. д-ра о. Атанасія Пекаря ,ЧСВВ, визначного дослідника історії церкви Закарпаття

Під поняттям „монах" ми звикли уявляти собі аскетичну людину минулих часів, яка у своїй монастирській келії десь далеко від світського життя молиться Богові, а в перервах між молитвами пише історичні або релігійні трактати для майбутніх поколінь. Перед очима виринає образ літописця Нестора, історика Базиловича, з новіших часів – мученика за віру єпископа Ґойдича. Але ж такі монахи живуть і в сучасності. І в наш час монахи, відмовившись від світського життя, є чи не найпослідовнішими ширителями Божого Слова, а найздібніші з них – визначними вченими.

Одним з них є і найвизначніший сучасний історик церкви Закарпаття – монах чину святого Василія Великого проф. о. Атанасій Пекар, доктор теологічних наук, який у своїй келії монастиря св. Йосафата у Ґлен-Кові (Glen Cove) біля Нью-Йорку недавно відзначив вісімдесятиліття з дня народження.

Якби він не написав нічого іншого, лише два томи „Нарисів історії Церкви Закарпаття" (Рим–Львів, 1967–1997), то й так його ім'я було б золотими літерами записане в історії найзахідніших українських земель. Але ж на його рахунку є понад 20 інших праць.

Перша з них – 64-сторінкова книжечка „Св. Тереня від Дитятка Ісуса" появилася в 1948 році у Пряшеві, у видавництві „Благовісник" – заслугою єпископа Ґойдича. Дальші друкувалися в Римі, Нью-Йорку та інших містах – українською та латинською мовами.

На Заході вийшли книжки о. Пекаря про св. Василія Великого, св. Йосафата, три книжки про єпископа Ґойдича, дві – про Владику-мученика Ромжу, книжки про єпископів Василя Гопка та Олександра Хіру, монаха ЧСВВ Христофора Миськова, монографії „Ісповідники віри і наша сучасність", „Історичне тло Пряшівської епархії", „Ужгородська унія та її творці (1646–1999)", „Історія в життєписах владик Пряшівської епархії", „Історія Греко-католицької Церкви в ЗДА", „Василіяни на Закарпатті", „Єпископи Мукачівської епархії", „Наша слов'янська спадщина", „Ви будете мені свідками", „Мартиролог закарпатських священиків" та ряд інших. Кожна з цих книжок опирається на глибоке вивчення першоджерел.

З-під його пера вийшли ґрунтовні монографічні розвідки про Іпатія Потія, Йоаникія Базиловича, Івана Брадача, Йосифа Декамеліса, Олександра Духновича, Василя Поповича, Йосифа Ґаганця, Гліба Кінаха, Митрополита Андрія Шептицького, Августина Волошина, про Ужгородську унію 1646 року, історію Василіянів на Закарпатті та в Америці, про переслідування Греко-католицької Церкви угорською владою і більшовиками тощо. Між іншим, він переклав з латинської на українську мову найвизначніший історичний твір О. Духновича „Історія Пряшівської єпархії".

В 1980–1996 роках він редаґував „Записки ЧСВВ", видавши п'ять томів (кожен понад 500 сторінок). Він є автором понад 500 популярних статтей з історії закарпатської Церкви, публікованих здебільшого в україномовний, американській і західноєвропейській пресі.

Немалою його заслугою є те, що єпископів-мучеників Ґойдича та Ромжу було проголошено Блаженними. Першому він присвятив перший том своїх „Нарисів", другому – другий.

На превеликий жаль, в Україні праці о. А. Пекаря майже невідомі, бо вони розкидані по різних виданнях. Їх конче потрібно видати масовим тиражем у кількох томах, щоб сучасне Закарпаття нарешті пізнало правдиву історію своєї Церкви, яка завжди була вогнищем не лише духовної, але й національної свідомости.

Понад п'ять років (1978–1982) о. А. Пекар працював в українській секції Ватиканського радіо. Його запальні проповіді доходили до слухачів у найвіддаленіших куточках України. Ще раніше він був вихователем василіянського доросту у двох американських монастирях, а від 1982-го до 1992 року – духовником і професором Української семінарії св. Йосафата у Вашінґтоні.

Отець Атанасій часто виступає з доповідями на міжнародних конґресах і конференціях. За видатні заслуги в розвитку наук д-ра о. А. Пекаря обрано членом Наукового товариства ім. Шевченка, Української Вільної Академії наук та цілого ряду інших наукових організацій та установ.

* * *

Отець Атанасій Пекар (світське ім'я Василь) народився 1 березня 1922 року в Перечині на Закарпатті в сім'ї залізничника. В рідному містечку він закінчив п'ять кляс початкової школи і в 1932 році вступив до Ужгородської української гімназії, де став членом Українського Пласту (відділ якого він заснував і в рідному містечку). Закінчивши гімназію в 1940 році, подався на вищі студії філософії і богослов'я у Рим. Там він в Українській папській семінарії в 1942 році закінчив дворічний курс схоластичної філософії з академічним ступенем бакалавра, а в 1947 році в папському Урбаніянському університеті (Urbanianum) здобув звання

Д-р о. Анатолій Пекар.

доктора теології. На останньому курсі – 24 березня 1946 року він прийняв сан священика. Оскільки Закарпаття в тому часі було вже під радянською владою, Ватикан вислав його на душпастирську роботу між закарпатськими еміґрантами в Пітсбурґ (США). Там він став професором Духовної семінарії св. Кирила і Методія, а в 1956 р. постригся в монахи, прийнявши ім'я Атанасій (ім'я його рідного батька). Монашу пробу відбув у Мондері в Канаді, де одночасно викладав українську мову і був теж префектом семінарії.

Отже, на формування характеру о. Атанасія мало вплив батьківське виховання, український дух в початковій школі і гімназії та праця в центрах церковного і громадського життя української еміґрації. Ставши в юності на тверді українські позиції, він ніколи з них не сходив, хоч це не завжди подобалось його наставникам. Його заповітною мрією є завершити і видати третій том „Нарисів історії Церкви Закарпаття", який буде присвячено монастирям Срібної Землі. Дай, Боже, щоб ці пляни збулися!

Микола Мушинка,
Пряшів, Словаччина

Агонія комунізму чи його трансформація?

26 червня Українська служба Радіо „Свобода" запропонувала своїм слухачам програму «Ми – український народ: національно-етнічна мозаїка". На запитання журналіста Віталія Пономарьова відповідає директор Інституту релігії та суспільствознавства Львівської Богословської академії Мирослав Маринович. Нижче подаємо текст цієї розмови.

– Пане Мирославе, ми вже понад десять років споглядаємо агонію комунізму. Скільки це буде тривати?

– Агонію? Мені здається, треба говорити про трансформування комунізму. Комуністична потуга просто перетворюється у щось інше. Свого часу в Україні відбувалася дискусія – чи треба усунути від влади комуністів? За наших умов це було немислиме, оскільки комуністична влада тотально контролювала всіх членів суспільства. Тому очиститись неможливо шляхом структурних чи кадрових змін, очиститися можна, передовсім, духовно. Ось чому було потрібно спокутування комунізму. На жаль, воно не відбулося.

– Що можна порадити „жертві" комунізму, коли вона бачить, що ті самі люди сидять на керівних посадах, ті самі судді виносять вироки?

– Якби в нас було розвинуте громадянське суспільство, можна було б утворювати спілки колишніх „жертв комунізму", і просто цивілізованими юридичними методами усувати наслідки комунізму, але в нас ще не правова держава, громадянське суспільство ще дуже і дуже слабке. Я особисто знаходжу вихід у релігійному осмисленні цієї ситуації. Я розумію, що це порадиш не кожному. Тільки людина віри може йти цим ефективним шляхом. Зрозуміло, що в сучасній демократичній державі ми не можемо силою загнати людей до безкомуністичного щастя. Ми повинні прожити, очевидно, ще якісь суспільні стреси, щоб нарешті зрозуміти, де насправді є коріння комунізму. Багатьом здається, що коріння комунізму в партійних квитках – як тільки ми відкинули партійний квиток, то позбулися комунізму. Насправді коріння комунізму духовні, точніше – антидуховні. І доки ми не придивимося до своїх душ, доки енергійні українські патріоти не знайдуть більшовицьке коріння у своїх моделях боротьби з суспільними негараздами, доки ми не знайдемо ту „голку Кащея Безсмертного", доти не розгадаємо тайну комунізму.

– Вам не здається, що теперішня українська дійсність сприяє відтворенню певних комуністичних стереотипів?

– Без сумніву. Не позбувшись вірусу тих комуністичних стереотипів, ми їх постійно відтворюємо. Більше того – настало певне відкинення некомуністичних ідей. На Сході України сьогодні відкидають ті ідеї, які принесла Галичина. Сьогодні антигалицький синдром є дуже потужним у колах влади. Разом із неприйняттям галицьких культурних ознак відбувається неприйняття всього того, що приніс початок 90-их років. Тут не тільки пасивне відтворення комуністичних ідеалів, але й активне піднесення тих сил, які на початку були принишклі. Сьогодні вони підняли голову, ожили.

– Мабуть, справа в тому, що комунізм – це не стільки люди з партійними квитками, скільки сподівання на заступництво держави і її опіку, орієнтація на „трудящих усього світу", а також заздрість до сусіда і ще багато чого іншого?

– Маєте рацію. Мене не лякають нинішні ідеологічні комуністи, вони будуть поволі відходити, та й сьогодні вже не становлять загрози. Але мені дуже страшні ті комуністи, які перефарбувалися, які хочуть повернути все те, що було, лише під іншими знаменами...

– Отже, зуби дракона передусім треба викорінювати у власній душі...

– Так, ми й досі не розуміємо, що потрібно, щонайменше, змінити трон...

СПОРТ

Футбол

Генеральний секретар Міжнародної федерації футбольних асоціяцій (ФІФА) Мішель Зен-Руфінен подав у відставку, про що було вирішено ще 31 травня в Сеулі на конгресі ФІФА. Тимчасово виконуючим обов'язки генерального секретаря призначений швайцарець Урс Лінсі.

* * *

7 липня стартував 12-ий чемпіонат України з футболу. Головна увага була прикута до змагань провідних команд – донецького „Шахтаря" та київського „Динамо". У першій грі „Динамо" виступало проти харківського „Металіста". Це був перший матч для Олексія Михайличенка як головного тренера. Гра видалася не надто цікавою. Хоч харків'яни упевнено захищалися, вже з перших хвилин стало зрозуміло, хто на полі хазяїн. Перший карний у площину воріт „Металіста" кияни виконали вже третій хвилині. Найнебезпечніший момент у першій половині біля воріт суперника мали харків'яни. Головко вийшов сам на сам з воротарем, але не зміг забити м'яча з п'яти метрів. Темп гри був невисоким. Після одного зі на траві опинився Федоров, у якого виявилося сильне ушкодження ноги.

У другій половині гри динамівці володіли ініціятивою протягом всіх 45-ти хвилин, але тільки після виходу на поле болгарського гравця Пеєва вдалося забити перший м'яч. Опісля харків'яни звалили Пеєва і суддя призначив карний, яке чітко забив Валентин Белькевич. Наступну гру кияни проведуть 12 липня проти „Арсеналу".

Результати першого кола:

„Поліграфтехніка" (О)	– „Карпати" (Л)	0 : 0
„Металюрґ" (Д)	– „Оболонь" (К)	2 : 1
„Металюрґ" (М)	– „Ворскла" (П)	4 : 1
„Чорноморець" (О)	– „Кривбас" (К)	0 : 2
„Дніпро" (Д)	– „Волинь" (Л)	2 : 0
„Металіст" (Х)	– „Динамо" (К)	0 : 2
„Арсенал" (К)	– „Шахтар" (Д)	0 : 0
„Таврія" (С)	– „Металюрґ" (З)	1 : 1

3 липня на центральному стадіоні „Шахтар" у Донецьку відбулася урочиста церемонія нагородження золотими медалями футболістів клюбу „Шахтар" – переможців змагань за Чашу України і 11-го Чемпіонату України. На фото: президент футбольного клюбу „Шахтар" Рінат Ахметов (праворуч) з Чашею України під час свята. Фото УНІАН

ПРАГА, Чехія. – У чемпіонаті країни з футболу, що почнеться на початку вересня, в третій празькій лізі гратиме команда під назвою „Форум Українців ЧР". Футбольний клюб створив вихованець київської школи „Динамо" Юрій Вакаров. Розповідає один з організаторів футбольного клюбу Василь Рюхтін:

– Вперше у Европі створено клюб, де всі гравці є чужоземцями, тобто в цій команді гратимуть чоловіки, які є громадянами України, але працюють у Чехії. Ми плянуємо в майбутньому мати свій стадіон, де можуть зібратися українці в Празі.

Радіо „Свобода"

Біятлон

Провідна біятлоністка України Олена Зубрилова, яка з 1997 року на рівних конкурувала з леґендарною Магдаленою Фосберґ, залишає збірну України. Біятлоністка розглядала протягом року пропозиції з Болгарії і Білорусі, але свій остаточний вибір зупинила на останній. Вона відмовилася продовжити контракт з Державним комітетом спорту України після зимової Олімпіяди в Солт-Лейк-Сіті. Причини зміни громадянства: жорстка критика виступу біятлоністів на Білій Олімпіяді з боку спортивних чиновників і мізерна платня. Білоруси запропонували Олені Зубриловій місячну платню у 1500 долярів, у той час, як в Україні вона з усіма надбавками отримувала 100 долярів. Процес отримання нового громадянства взяв під контролю президент Республіки Білорусь Олександр Лукашенко.

Пожертви на розвиток спорту в Україні просимо надсилати до УСЦАК на адресу: **680 Sandford Avenue, Newark, NJ 07106.**

Стрільба

На чемпіонаті світу зі стрільби в Лахті (Фінляндія) українка Вікторія Калниш 5 липня завоювала бронзу у стрільбі лежачи. Перемогла казашка Ольга Довгань, на другому місці – Сянь Ван (Китай).

Легка атлетика

Жанна Пінтусевич-Блок, виступаючи на турнірі в Греції, показала 9 липня кращий результат сезону на стометрівці. Її час – 10.84 сек. 20 липня вона виступить ана змаганнях у Бельгії.

Вітрильний спорт

На літніх Олімпійських іграх 2004 року, що пройдуть в Атенах, у змаганнях вітрильників (кляс 49er) уперше буде виступати український екіпаж. Це стало можливим завдяки успішному виступові залоги Родіона Луки на Чемпіонаті світу 2002 року, що проходив на Гаваях. Він є переможцем численних міжнародних реґат.

DNIPRO
26499 Ryan Rd.
Warren, MI 48091
(810) 759-6563

АВІЯКВИТКИ в УКРАЇНУ
туди і назад починаючи від $640.00

ПАЧКИ в УКРАЇНУ за фунт 59¢

Картки Телефонічні до України $10.00 за 100 хвилин безкоштовного з'єднання

Переписуємо відеокасети з Европейської на Американську систему і навпаки

ПРОДУКТОВІ ПАЧКИ

ВІЗИ І ЗАПРОШЕННЯ ДО УКРАЇНИ

Пачки в країни Балтії, Польщу, Росію, Білорусь, Молдову, Чехію і Словакію

Ukrainian Gift Shop
11758 Mitchell
Hamtramck, MI 48212

• ПРАЦЯ •

Пошукую українку для догляду за старшою жінкою у сонячному Фініксі, Арізона. Заплатимо за переїзд. Мешкання і харч. Оплата за домовленням.
Тел. (480) 570-2841, (301) 570-8292.

• ПРАЦЯ •

Шукаємо мужчину по догляду за хворим мужчиною з проживанням. Мусить мати досвід і добрі рекомендації. Північне Н. Дж.
Тел. (973) 761-6902, пополудні або вечером

• ДО ВИНАЙМУ •

Відновлене помешкання для родини, три спальні, 2-ий поверх, власне паркування, близько школи, автобус біля будинку. Рент – 900 дол. місячно від 1 серпня.
Тел.: (973) 762-9379

• НА ПРОДАЖ •

Продається українська м'ясарня
з цілим обладнанням, в добрій околиці Кліфтону, Н. Дж.
Тел. (201) 376–0966

• ЗНАЙОМСТВА •

Американка, українського походження, синьоока брюнетка, 49, з вищою освітою, хоче познайомитися з енергічним, освіченим американцем українського походження (50-67 р.) для серйозних відносин.
Тел.: (214) 343-3183

ВИБИРАЮЧИ ПОДАРУНОК РІДНИМ І ЗНАЙОМИМ – ВИБЕРІТЬ "СВОБОДУ"!
НАЙСТАРІШИЙ І НАЙБІЛЬШ ШАНОВАНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС В ДІЯСПОРІ
Передплата на рік лише 55 дол.

ПАЧКИ В УКРАЇНУ
DNIPRO CO.
0.59 за фунт

В наших крамницях можна придбати авіяквитки в Україну та з України, зробити візи до України. До вибору 99 взірців хусток!
Телефонні картки: **100 хв. розмови із Україною за $10**

NEWARK, NJ	CLIFTON, NJ	PHILADELPHIA
688 Sanford Ave	565 Clifton Ave	1801 Cottman Ave
Tel.: 973-373-8783	Tel. 973-916-1543	Tel. 215-728-6040
888-336-4776		

Українська Федеральна Кредитова Кооператива
"САМОПОМІЧ"
Філядельфія - Скрантон - Трентон

ПОЗИЧКИ на НОВІ і ВЖИВАНІ АВТА!

NEW CAR LOAN SPECIALS starting at **4.99% APR**
USED CAR LOAN SPECIALS starting at **5.99% APR**

NEW 0% DOWN – TERMS: 36 months/4.99% APR, 48 months/5.49% APR, 60 months/5.99% APR
USED (no more than 2 years old) 20% down – Term: 48 months
FIXED RATE LIMITED TIME OFFER CONTACT US FOR DETAILS

UKRAINIAN SELFRELIANCE FEDERAL CREDIT UNION
Philadelphia - Scranton - Trenton
1-888-POLTAVA -- ukrcreditunionphila.com

УКРАЇНСЬКА МОЛОДЕ!
І ДЛЯ ТЕБЕ Є МІСЦЕ У ЦІЙ
ВЕЛИКІЙ РОДИНІ, ЩО ЇЇ ЗВУТЬ
БАТЬКО-СОЮЗ!

Ощаджувати та позичати найкраще в

Для осягнення вашої мети треба діяти, не тільки мріяти!

САМОПОМІЧ - НЬЮ ЙОРК
SELF RELIANCE NEW YORK Federal Credit Union
108 Second Avenue New York, NY 10003
Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

6325 Route 209 Kerhonkson, NY 12446
Tel: 845 626-2938 Fax: 845 626-8636

226 Uniondale Ave. Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393 Fax: 516 565- 2097

32-01 31 Avenue, Astoria, NY 11106
Tel: 718 626-0506 Fax: 718 626-0458

Outside NYC call toll free: 1-888-SELFREL **Visit our website: www.selfrelianceny.org E-mail: SRNYFCU@aol.com**

найвищі відсотки на різні ощадничеві конта
найнижчі відсотки на позичках
найкращі умови сплати позичок

Завжди конфіденційна, швидка, та чемна обслуга!

"СВОБОДА" запрошує до праці продавців реклями

Ви можете прислужитися громаді й українській пресі, збираючи реклямні оголошення та передплатників для „Свободи", а також продавати газету у Вашій місцевості, отримуючи при тому винагороду. За детальними інформаціями просимо звертатися до
Марійки Осціславської на тел.: (973) 292-9800, дод. 3040

Міст - це завжди надійно!
Доля посміхається ВАМ!
Зробіть десять замовлень через будь-якого представника корпорації Міст протягом поточного року- з 1 березня до 31 грудня і ви стаєте учасником
супер-лотереї
корпорації Міст-
Міст-Фортуна,
Головний приз -
10.000 доларів готівкою.
МІСТ-ФОРТУНА
$10,000.00
ГОТІВКОЮ
А також
телевізори, відеомагнітофони, ДВД та інші коштовні нагороди,
MoneyGram
Корпорація МІСТ -
МІСТ MEEST
вибір тих, хто добре рахує свої гроші!
Грошові перекази в Україну та по цілому світі за декілька хвилин.
Тільки ми доставляємо гроші безпосередньо до рук адресата
ПАЧКИ
в Україну, Росію, країни СНД та по всій Східній Європі
Щоденна висилка контейнерів
Щохвилинний комп'ютерний контроль за виконанням Вашого замовлення
Підбираемо пачки з дому
РЕГІОНАЛЬНІ ПРЕДСТАВНИКИ:
MEEST Corporation Inc.
97 Six Point Road
Toronto,ON M8Z 2X3
Tel.:(416)236-2032
MEEST-AMERICA
609 Commerce Rd.
Linden NJ 07036
Tel (908) 474-1100
MEEST KARPATY
2236 W. Chicago Ave.
Chicago, IL 60622
Tel.:(773) 489-9225
MEEST-CALIFORNIA
500 E.Harvard Str.
Glendale, CA 91205
Tel.:(818)547-4910
MEEST-ALBERTA
10834-97 Street
Edmonton, AB T5H 3M3
Tel (780) 424-1777
За аґентом у вашій місцевості дзвоніть безкоштовно 1-800-361-7345

Пам'яті Ірени Моцюк

Сумом вкрилася парафія св. Михаїла в Йонкерсі на вістку, що 4 червня 2002 р., після затяжної недуги померла довголітня голова 119-го Відділу Союзу Українок Америки, **бл. п. Ірена Моцюк,** дружина громадського діяча та добродія, д-ра Ярослава Моцюка.

Похоронні відправи 9 червня відслужили п'ять священиків, окрім родини взяли участь великий круг приятелів, знайомих, парафіян, разом із представниками організацій СУА і Українського Музею в Нью-Йорку. Прощальні слова виголосили голова СУА – Ірена Куровицька, голова Окружної управи СУА Нью-Йорк – Надя Савчук, голова Управи Українського Музею – Ольга Гнатейко. У співчутті 119-го Відділу Союзу Українок Америки в Йонкерсі, який болюче відчуває втрату довголітньої своєї голови, та виїмкової людини і приятеля, зокрема елегійно висловив свої почування: „У скорботі прощаючи в останній земний шлях нашу дорогу, незабутню й незаступиму голову, згадаймо Її як провідника кришталевого характеру, людину шляхетну, великодушну, до краю чесну. Справді, лексикон не вміщає достатнього числа прикметників, якими описати б Її благородну постать. Уважна до всіх, з ким схрестився Її шлях життя, готова дати від себе все, а то й більше. Вона відгадувала прямо, де була яка потреба, та непомітно, не виявляючи свого імени, спішила порятувати, допомогти, віддати прислугу. Все й для всіх жертвенна, не очікувала подяки чи признання".

Ірена Моцюк була життєрадісною людиною, все готова на спонтанний сміх, прим. у комічних життєвих ситуаціях. Не можна оминути притаманного Їй ентузіязму, у всяких починах, великої енергії та ініціятиви, якими вона зуміла заохотити оточення до праці. Та, понад усе, вона відзначалася небуденною обов'язковістю й скрупульозною точністю. Такі позитивні прикмети, рідкісно поєднані в одній людині, принесли Їй велике визнання й пошану в нашій громаді.

119-ий Відділ СУА існує більш двадцяти років, з яких сімнадцять проминуло під безперервним головуванням Ірени Моцюк, за що Їй усі були безмірно вдячні. Відділ розгорнув пожвавлену діяльність, добиваючись численних нагород та відзначень. За Її заслуги та віддану, сповнену посвяти працю, Головна управа Союзу Українок Америки надала Ірені Моцюк Почесне головство, що є вийнятковим привілеєм.

В особистому житті, будучи дбайливою дружиною та матір'ю, вона створила примірну родину й тепле родинне вогнище. І, як кожна горда бабуня, дорожила своїми внучатами.

Покликана у кращий світ, де нема журби ні жалю, скорботи ні одчаю, де ніяка хмаринка не заступає блакитного обрію, Ірена Моцюк покидає нас, мов безрадних сиріт. Проте залишає всім великий дар-спадщину: свою безсмертність, незгладимими буквами записану у книзі Її життя. Бо безсмертний той, кого не забувають на квітучій землі, на цьому світі, що його звуть долиною сліз.

„Прощай на віки безмежно важко вимовити..."

У соняшний день, 10 червня, в церкві св. Михаїла в Йонкерсі два священики при відкритій домовині відслужили Святу Літургію в супроводі церковного хору, де Ірена співала довгі роки. Опісля Панахидою вивели домовину з церкви у шлях на вічний спочинок. Довга валка похоронного кортежу подалася на цвинтар Св. Духа у Гамптонбурґу.

На бажання родини встановлюється при Українському Музеї в Нью-Йорку тривалий фонд у світлу пам'ять Ірени Моцюк.

Ольга Руденська

Ділимося болючо-сумною вісткою з друзями, приятелями і знайомими, що 8 липня 2002 р. у Нью-Йорку, несподівано і трагічно урвалось на 70-му році життя найдорожчої ДРУЖИНИ, милої МАМИ, любої БАБУСІ і незабутньої СЕСТРИ

бл. п.

ЛЮБИ-ЗІРКИ МАЛАНЧУК-ГАЛІВ

ПАРАСТАС з ПАНАХИДОЮ відбувся у середу, 10 липня о год. 7:30 вечора в похоронному заведенні Петра Яреми, при 129 Іст, 7-ма вулиця у Нью-Йорку.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися у четвер, 11 липня, 2002 р., заупокійна Служба Божа о год. 9:30 ранку, в церкві св. Юра, при 7-ій вулиці у Нью-Йорку, після того тлінні останки Покійної будуть похоронені на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті і засмучені:

муж – МИКОЛА
дочка – ЛЕСЯ з мужем ТОМОЮ КЕРНІ й сином ПЕТРОМ
син – ОРЕСТ з дружиною ЛАРИСОЮ
сестри – ОКСАНА МАЛАНЧУК
– ОСИПА з мужем ХРИСТИЯНОМ ШАЛЕЙ з ІТЯНОМ і ТАРАСОМ
братова – МАРІЯ МАЛАНЧУК
племінниця – ЛІСА з ДЖІМОМ ОРАЙЛІ
ближча і дальша родина в Україні та Польщі

Вічна Її пам'ять!

Замість квітів просимо складати пожертви на будову патріяршого собору Воскресіння Христового у Києві.

ПОДЯКА

В суботу, 9 лютого 2002 року відійшла у вічність наша найдорожча ДРУЖИНА, СЕСТРА, ШВАҐЕРКА, ТЕТА, ХРЕСНА МАМА, завжди усміхнена, уроджена в горах Карпатах, в Делятині

бл. п.

АННА СЕКРЕТА

Цією дорогою складаємо щиру подяку Всеч. отцям Лаврентієві, ЧСВВ, парохові церкви св. Юрія в Нью-Йорку та о. мітратові Романові Ганкевичеві за відслуження похоронних відправ та за прощальні слова. Дияконові Юрієві Малаховському за часті відвідини з Найсвятішими Тайнами в дома та в лікарні. Пані Л. Фурді за приязнь, та майже щоденні відвідини в шпиталі та вдома.

Щиро дякуємо всім, які пошанували Покійну своєю участю в похоронних Богослуженнях, паням з Марійської Дружини за спільну вервицю за Покійну.

Пані Магун, голові 1-го Відділу Союзу Українок Америки за зворушливі слова прощання, д-рові Миколі Ґаліву за щиру згадку про Покійну, як віддану членкиню Патріярхального Товариства.

Дякуємо за квіти Зені, Славкові і Романові Кордубам, Ірці і Роні Латіно, Христині і Юрієві Клапіщакам, „Самопомочі", Ірині і Петрові Остапчукам, Оксані і Юрієві Клапіщакам, Ромі і Джанові Гансон, Наталці Сеньків, Олі і о. Романові Ганкевичам.

Нашим рідним і знайомим з родинного міста Делятин за численну участь в похоронах та за Служби Божі.

Складаємо щиру подяку всім, які зложили щедрі пожертви в пам'ять покійної.

НА СЛУЖБИ БОЖІ:
М. Абрамюк, родина Абрамюк, Ніна Більчинська, Теодора Британ, Марія Борковська, Софія Вацик, Володимир і Маріянна Вадускі, Анна Валигора, д-р Микола Ґалів, Іванна Ганкевич, Стефа і Любомир Гуменюк, Микола і Стефанія Ганущак, Мася і Ярко Ганкевич, Нуся Заньків, Марія і Богдан Кобаса, Анна Клоків і родина, Юлія Копчинська, Раїса і Валентин Кохно, Наталка і Михайло Костисько, Оля Ковалишин, Ірина Костирко, Іванка Костирко, Петро Костирко, О. П. Кулинич, Ляриса і Адріянна Кулинич, Ромко і Слава Кордуба, Зеня Кордуба, Ґрузорій Лещук, Розалія Лойко, Віра Левицька, д-р Борис Левицький, Ліга Українських Католицьких Жінок, Люба і Павло Михалевич, Ірена Моцюк, Мира Мандзюк, Антоній Турянський, Андрій і Ольга Ільницькі, Іванна Косановська, родина Лещук, А. Мотиль, Марія Огоновська, Ірена Остапчук, М. Пришляк, Надія Пастушенко, Анна Думка, Мері Кассен, Анна і Б. Садівські, Оксана Салдит, д-р Іван і Стефанія Сєрант, Катерина Терлецька, Олександра Фльорчук, Марія Федірко, М. і Л. Фурди, Мирослава Федюк, Софія Ховзун, Софія Черкас, Галина Ціґаш, Дозя і Микола Шеремета, Анна Яремко.

НА ІНСТИТУТ ім. МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО, жертвувала Оля Цегельська – 25.00 дол.

НА БУДОВУ СОБОРУ ЗАРВАНИЦЬКОЇ МАТЕРІ БОЖОЇ, жертвували:
по 200.00 дол. – Ірина і Петро Остапчук, Наталка Клапіщак, Оля і о. Роман Ганкевич;
по 100.00 дол. – Евгенія і Евген Івашків, Тамара і Павло Панькевич;
по 50,00 дол. – Оля і Петро Кулинич, Адріянна Кулинич, Стефанія і Любомир Гуменюк, Марія Борковська, Лариса і Борис Левицькі, Михайло і Ліда Фурди, Ярослав Костирко;
40.00 дол. – Люба і Павло Михалевич;
по 30.00 дол....– Лідія і Володимир Величковські, Софія Ховзун;
по 25,00 дол....– Ірина Качмарська, Іванка Голинська, Марія Огоновська, Христя і Богдан Твердовські, Анна Качмарська, Люба Лапічак-Лесько.

Нехай Господь Бог винагородить Вас Всіх обильними ласками.

СТЕФАН СЕКРЕТА, муж Покійної, та родина.

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

20 липня 2002 р., о 8-ій год. ранку

У ВОСЬМУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

мого дорогого мужа скульптора

бл. п.

МИХАЙЛА ЧЕРЕШНЬОВСЬКОГО

відбудеться Поминальне Богослуження в церкві Св. Юра в Нью-Йорку

Друзі, приятелі та знайомі, в цей день згадайте Його у ваших молитвах.

Дружина ЛЮДМИЛА

Ділимося сумною вісткою, що в понеділок, 8 липня 2002 р., відійшов у вічність

бл. п.

МИКОЛА КУРЧАК

нар. 3 грудня 1914 р.

ПАНАХИДА відбулася у вівторок, 9 липня 2002 р. о год. 8-ій веч. в Hempstead Funeral Home.
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в середу, 10 липня о год. 10:30 ранку в українській католицькій церкві св. Володимира в Hempstead, NY, а відтак на Holy Rood Cemetery у Westbury.

У смутку залишилися:

син – СЛАВКО КУРЧАК
внуки – КАТЕРИНА і АНДРІЙ
сестра – РОЗАЛІЯ СПОДАР в Україні
сестра дружини – ЮЛІЯ і чоловік ВАСИЛЬ ЗАХАРІЯ
братова – АНАСТАЗІЯ КУРЧАК і син БОГДАН з родиною
та ближча і дальша родина

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося болючою вісткою з рідними і приятелями, що в четвер, 20 червня 2002 р., по тяжкій недузі, померла наша незабутня ДРУЖИНА, МАМА, БАБЦЯ і ТЕТКА

бл. п.

МАРІЯ КУЗЕМСЬКА
з дому БРИНДЗЕЙ

нар. у Станиславові

Покійна була довголітньою і активною членкою Управи 43-го Відділу Союзу Українок Америки у Філядельфії.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися у вівторок, 25 червня 2002 р. у церкві св. Архистратига Михаїла у Jenkintown, PA. Тіло поховане на цвинтарі св. Діви Марії у Fox Chase, PA.

У глибокому смутку:

чоловік – ІВАН
дочки – ОЛЕНА з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ КАРПИНИЧЕМ
– МАРТА з чоловіком ОРЕСТОМ ЛЕСЮКОМ
внуки – ТЕТЯНА і НАТАЛКА КАРПИНИЧ
– МЕЛАСЯ і СТЕФАН ЛЕСЮК
племінники в Ураїні – ЛІДА ГРИВНАК з родиною
– ІГОР БРИНДЗЕЙ з родиною
– ТАРАС БРИНДЗЕЙ

Її світла пам'ять завжди буде у наших серцях!

Замість квітів у пам'ять бл. п. МАРІЇ КУЗЕМСЬКОЇ просимо складати пожертви на фонд Сиріт в Україні через Союз Українок Америки, або на Український Освітньо-Культурний Центр у Філядельфії.

В 40-ИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

дорогої моєї сестри

бл. п.

СТЕФАНІЇ ЩУР-ДЗЮБАК

буде відправлена СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

в храмі св. Юра в Нью-Йорку,

17 липня, 2002 р., о год. 8:30 ранку.

Про молитви просять ДАРІЯ КОСТІВ з родиною.

---

30 травня 2002 р. з волі Всевишнього відійшов у вічність наш дорогий ШВАҐЕР і ДЯДЬО

сл. п.

ІВАН ЯРИНЮК

нар. 19 серпня 1922 р. на Холмщині.

Пройшов тяжкий тернистий шлях на своїй ниві життя.

Похований 3 червня 2002 р., на цвинтарі Woodlawn у Дітройті із церкви св. Покрови в Southfield Mi.

З цього приводу складаємо щиру подяку отцю настоятелю П. Бондарчукові за чин похорону та за теплі слова співчуття.

Сердечно дякуємо диригентові інж. П. Китастому та всім хористам за душевний молитовний спів.

Особлива і щира подяка п-ві Я. Дужому за згадку на тризні Покійного, за його відданість і жертвенність в громадському житті та за його любов до своєї Батьківщини.

Рівнож дякуємо п-ні Н. Носенко за теплі слова про Покійного, який віддав увесь свій талант для церковного співу.

Дякуємо п-ні М. Сулківській за теплі родинні відносини на протязі довгих років.

Сердечно дякуємо всім рідним, друзям, знайомим за вшанування нашого дорогого швагра.

Вдячна і горем прибита родина:
СОНЯ та МИКОЛА ПЕТРУША з дітьми і онуками
та ближча і дальша родина в Україні.

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040